

CELE MAI
FRUMOASE POVEȘTI

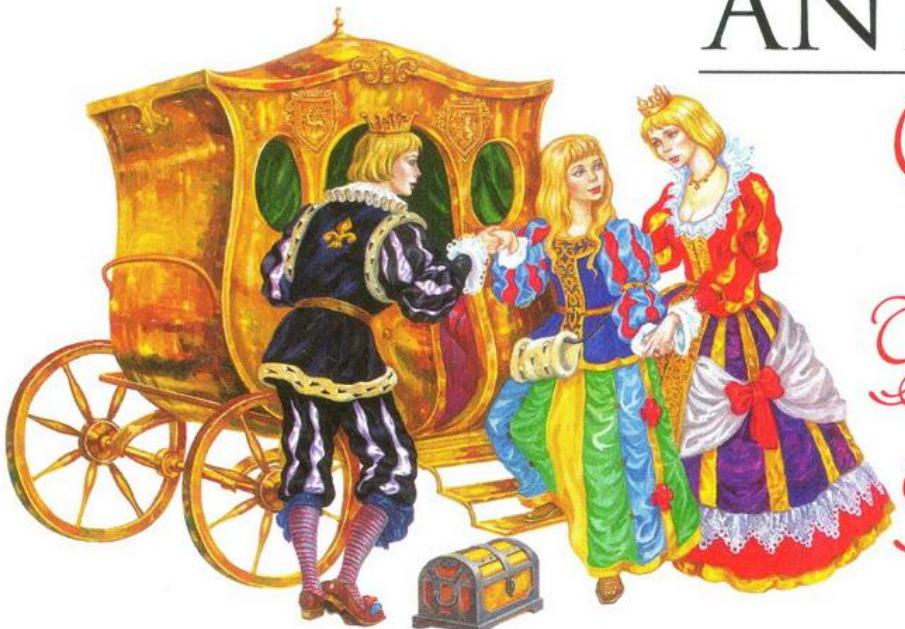
HANS
CHRISTIAN
ANDERSEN

Crăiasa
Zăpezii

CELE MAI
FRUMOASE POVEȘTI

HANS
CHRISTIAN
ANDERSEN

*Crăiasa
Zăpezii*

*Amnarul
Rătușca
cea urâtă*

Crăiasa Zăpezii

ŞAPTE POVEŞTI ÎN UNA

*ÎNTÂIA POVESTE,
despre o oglindă făcută cioburi*

Aşadar, să începem! Când vom ajunge la capătul poveștii, vom şti mai multe decât acum despre un vrăjitor pus pe rele.

Cică trăia odată un vrăjitor hain la suflet precum diavolul. Şi vrăjitorul acela a făcut o oglindă în care tot ce era bun şi frumos se micşora până aproape că nu se vedea, în schimb tot ce era rău şi urat se marea foarte tare şi părea şi mai urât. Cele mai frumoase privelişti în această oglindă parcă erau fieretură de spanac, iar cei mai buni dintre oameni erau pocitanii sau stăteau cu capul în jos, despărţit de corp, aşa că vrăjitorul se bucura şi râdea cu hohote de născocirea lui. Toţi ucenicii de la şcoala sa de vrăjitorie – căci îşi făcuse una – povesteaau peste tot despre oglindă ca despre o minunătie.

— Abia acum, ziceau ei, putem vedea lumea aşa cum este!

Şi au pornit în toate părțile cu oglinda şi în curând n-a mai rămas nicio ţara, niciun om pe care să nu-i fi schimonosit oglinda. Într-o bună zi, s-au gândit ei să urce cu ea în cer.

S-au înălţat ei cât s-au înălţat, tot mai mult, şi, deodată, oglinda s-a strâmbat atât de rău, încât le-a alunecat din mâini,

a căzut pe pământ și s-a făcut țăndări. Dar acum, miile și milioanele de cioburi au pricinuit mai mult rău decât oglinda. Unele dintre ele, mici cât un fir de nisip, s-au împrăștiat peste tot și au intrat în ochii multor oameni și acolo au rămas. Cei cărora le intrau în ochi cioburile acelea vedea totul pe dos sau băgau de seamă numai ceea ce era urât, pentru că fiecare ciob păstra puterile malefice pe care le avusese oglinda întreagă. Unii oameni s-au trezit cu cioburi în inimă, și asta era cel mai rău: inima li s-a prefăcut deodată într-un sloi de gheață. Alte cioburi erau aşa de mari, încât ai fi putut să faci din ele geamuri, dar ferească Dumnezeu să te fi uitat la prietenii tai cei mai buni prin geamurile acelea. Mai erau și cioburi care s-au făcut ochelari, numai că era vai de cei care purtau asemenea ochelari cu gândul să vadă lucrurile mai bine.

Vrăjitorul râdea să-i plesnească burta, de parcă l-ar fi gădilat cineva. Iar prin lume zburau încă multe cioburi. Dar să vedem ce s-a întâmplat mai departe!

A DOUA POVESTE, despre un băiat și o fetiță

Într-un oraș mare, în care sunt atâtea case și atâtia oameni încât n-au toti un locșor pentru grădină și, de aceea, cei mai mulți trebuie să se mulțumească doar cu flori în glastre, trăiau doi copii sărmani, care aveau o grădiniță puțin mai mare decât un ghiveci.

Părinții lor locuiau în mansardele din două case învecinate. Acolo unde acoperișurile aproape că se uneau, pe sub streșini trecea un jgheab de scurgere a apei și, cum ferestrele mansardelor în care locuiau cele două familii dădeau spre el, puteai să păsești dintr-o locuință în celaltă.

Fiecare familie avea acolo câte o ladă mare de lemn în care creșteau legume și trandafiri, câte unul în fiecare, înflorind frumos. Părinții s-au gândit să pună lăzile de-a curmezișul jgheaburilor, aşa că acum acestea ajungeau de la o fereastră la alta ca două straturi. Mazărea se lăsa peste marginea lor în ghirlande verzi, iar trandafirii înrămau ferestrele și își împreunau rugii pe deasupra. Băiatul și fetița coborau câteodată pe acoperiș și se așezau pe două scăunele la umbra trandafirilor. Si aici se jucau de minune.

Iarna, geamurile înghețau de tot, aşa că petrecerea asta se termina. Dar copiii încălzeau pe sobă bănuți de aramă, îi lipeau de geamurile înghețate și îndată apărea un cerculeț străveziu, și prin fiecare se uita un ochi bland și iscuditor: de la ferestrele lor priveau afară doi copii, Kay și Gerda. Vara, făceau doar un pas ca să ajungă unul lângă celălalt, iarna însă, trebuiau să coboare și să urce o mulțime de scări. Iar afară vântul învârtejea zăpada.

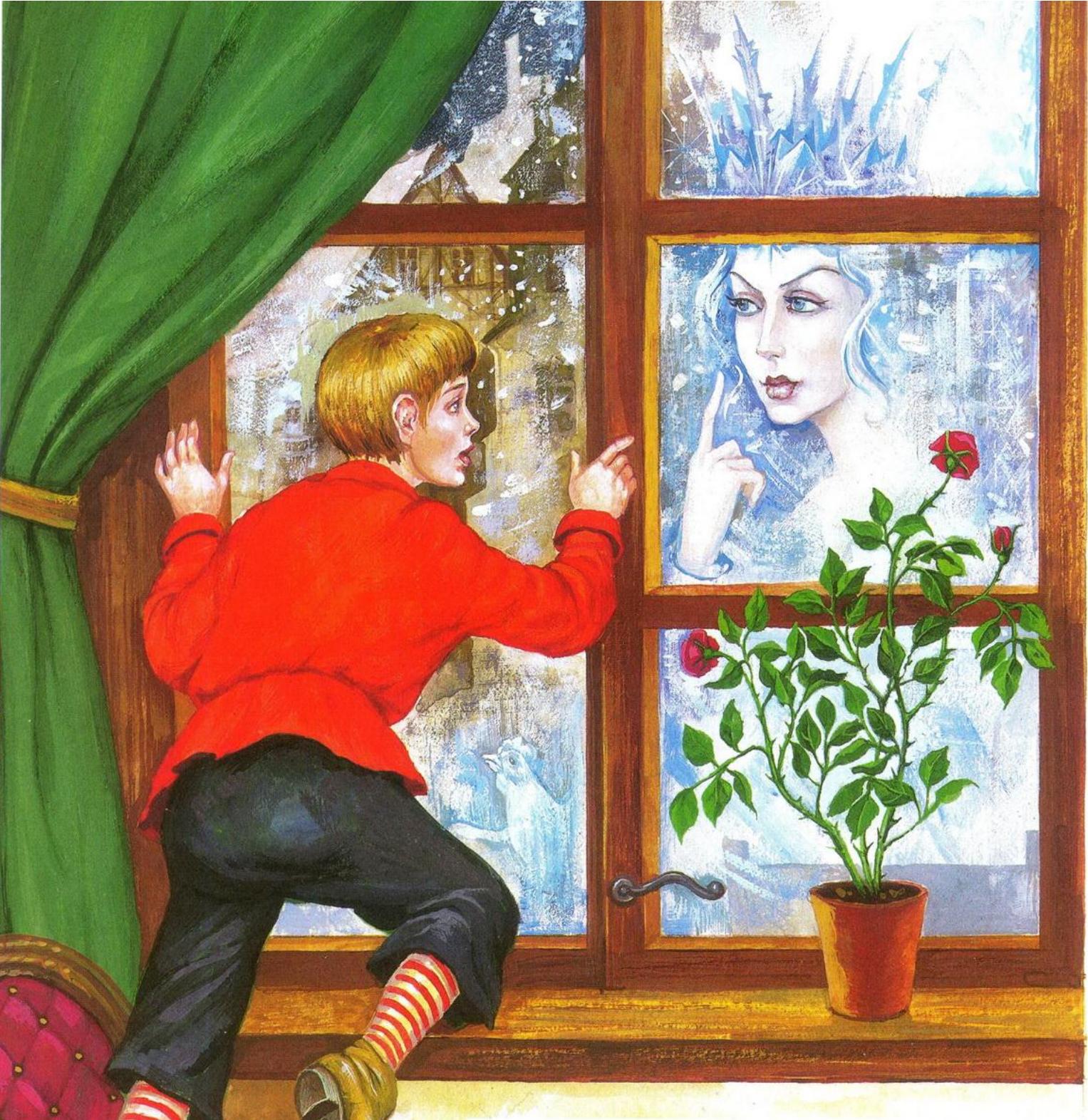
— Roiesc albinele cele albe! spunea bunica.

— Au și ele regină? întreba băiatul; deoarece știa că albinele adevărate au o regină.

— Au, răspundeau bunica. O găsești acolo unde e roiul mai des, e mai mare decât celealte și niciodată nu stă multă vreme pe pământ – întotdeauna își ia zborul către norii cei negri. Adeseori, noaptea, trece în zbor pe străzile orașului și se uită pe fereastră în casele oamenilor, și atunci geamurile se acoperă cu flori de gheață.

— Da, da, am văzut! spuneau copiii și erau convinși că era adevărul adevărat.

— Crăiasa Zăpezii poate să vină și aici? a întrebat odată fetiță.

— Să-ncerce numai! a răspuns băiatul. O pun pe plita sobei și se topește îndată!

Bunica l-a mângâiat pe creștet și a început altă vorbă.

Seara, înainte de culcare, când era pe jumătate dezbrăcat, Kay s-a urcat pe scaunul de lângă fereastră și s-a uitat prin cerculețul de pe geam. Afară, fulgii de zăpadă dănuiau prin aer; unul dintre ei, mai mare, a căzut pe

marginea lădiței cu flori și a început să crească și să tot crească până când s-a prefăcut într-o domniță îmbrăcată cu o rochie albă, țesută parcă din mii și mii de steluțe de zăpadă. Era o făptură diafană, încântătoare. Zămislită din gheăță, dintr-o gheăță sclipitoare, părea totuși o ființă vie! Ochii ei iscoditori străluceau ca două stele și nu stăteau o clipă locului. A dat din cap și a făcut semn cu mâna către fereastră. Băiatul s-a speriat și a sărit jos de pe scaun; pentru o clipă, i s-a părut că pe lângă geam a trecut în zbor o pasare mare.

A doua zi a fost senin și ger, și după aceea a început dezghețul: a venit primăvara. Soarele strălucea, copacii au început să înverzească, rândunelele și-au împletit cuiburi sub streașină, ferestrele erau deschise vraiște și copiii ședeau iar în grădinița lor de sus.

În vara aceea, trandafirii au înflorit ca niciodată. Copiii cântau, ținându-se de mâna, sărutau florile și se uitau la cerul senin. Ce frumos e vara!

Într-o zi, ei se uitau într-o carte cu animale și păsări; orologiu din turnul orașului a bătut ora cinci.

— Au! țipă deodată Kay. M-a împuns ceva în inimă! Și mi-a intrat ceva în ochi!

Fetița l-a cuprins de după gât; băiatul a clipit, dar în ochii lui nu se vedea nimic.

— Mi se pare ca a ieșit, zise el.

Dar nu ieșise nimic. Era de fapt un ciob mic din oglinda fermecată.

Bietul Kay! Inima lui avea să se prefacă acum într-un sloi de gheăță! Durerea îi trecuse, dar ciobul rămăsese înfipt în inimă.

— De ce plângi? o întrebă el pe fetiță. Nu mă doare deloc. Pfu, ce urâtă ești când plângi! zise apoi băiatul. Trandafirul ăsta e mâncat de viermi. Iar celalalt e tare strâmb. Ce urâți sunt trandafirii ăștia! Ca și cutiile în care stau!

Și a dat cu piciorul în lada de flori, rupând un trandafir.

— Ce faci? Strigă fetița, dar el, când a văzut-o aşa speriată, a mai rupt un trandafir și a zbughit-o pe fereastră în casă, lăsând-o pe biata Gerda singură.

De atunci, când fetița aducea cartea cu poze ca să se uite împreună la ea, el zicea ca desenele sunt bune doar pentru niște sugari; când bunica spunea o poveste, el se lega de fiecare cuvânt. Apoi... a ajuns până într-acolo încât se furisa în spatele ei,

imitându-i mersul, își punea ochelarii ei și o strâmba, și toți râdeau. În scurtă vreme a ajuns să-și imite toți vecinii, bătându-și joc de ciudăteniile și de cusururile fiecăruia. Lumea zicea:

— Ia te uita ce băiat iște!

Dar toate astea se întâmplau numai din pricina cioburilor de oglindă care-i intraseră în ochi și în inimă. Tot de aceea o necăjea și o maimuțarea până și pe drăguța Gerda, care îl iubea din toata inima.

Jocurile lui erau acum cu totul altfel decât înainte, deveniseră mai chibzuite. Odată, iarna, pe când ningea, el a luat o lupă mare, a întins poala paltonului, să prindă niște fulgi, și a spus:

— Uita-te prin sticla asta, Gerda!

Sub lupă fiecare fulg părea mult mai mare și semăna cu o floare minunată sau cu o steluță în șase colturi. Era foarte frumos.

— Vezi ce bine sunt făcute?! zise Kay. Sunt mult mai frumoase decât florile adevărate! N-au niciun cusur, sunt perfecte! Păcat numai că se topesc!

Peste câteva zile, Kay a venit cu niște mănuși groase în mâini și cu o săniuță în spate și i-a strigat Gerdei în fugă:

— Mi-au dat voie să mă duc la săniuș în piață mare, cu ceilalți băieți!

În piață se dădeau cu sania o mulțime de copii. Cei mai îndrăzneți își prindeau săniuța de câte o căruță cu lemn și mergeau aşa o bucată de drum. Era minunat. În miezul forfotei, în piață a apărut o sanie mare, albă. În sanie ședea cineva înofolit într-o blană albă și

cu o căciulă de asemenea albă pe cap. Sania a înconjurat de două ori piață. Kay și-a prins iute săniuța de ea și a fost tras din urmă. Sania cea mare aluneca tot mai repede și mai repede, apoi a cotit pe o ulicioară. Vizitiul s-a întors și i-a făcut un semn prietenesc lui Kay, ca și cum l-ar fi cunoscut de când lumea.

Băiatul a încercat de câteva ori să-și desprindă săniuța, dar cel care stătea în sanie îi tot făcea semn din cap, aşa că a mers mai departe.

Astfel au ajuns la porțile orașului. Deodată, a început să ningă atât de tare, încât Kay nu-și mai vedea nici mâna dacă o întindea înainte. Dădu să dezlege funia cu care se legase de sania cea mare, dar săniuța parcă era lipită de ea și luneca mai departe ca vântul. Kay a început să strige, dar nimeni nu-l auzea. Ningea întruna și sania aluneca tot mai iute, afundându-se în

nămeți. Sălta din când în când de parcă ar fi trecut peste garduri și peste șanțuri. Băiatul s-a speriat de moarte și a încercat să spună o rugăciune, dar nu-și aminti niciuna.

Fulgii cădeau tot mai mari și mai mari, până au ajuns cât niște păsări mari, albe. Deodată, acestea s-au dat într-o parte, sania cea mare s-a oprit și vizitiul s-a ridicat. Era o Tânără înaltă și zveltă, strălucitor de albă, cu veșminte și căciulă de nea. Era Crăiasa Zăpezii.

— Am ajuns cu bine! spuse ea. Dar tu văd că ai înghețat bocnă. Vino lângă mine, să te încălzești în blana mea de urs!

L-a luat și l-a așezat pe băiat în sanie, l-a învelit cu blana și lui Kay i s-a părut că se afundă într-un troian de zăpadă.

— Tot ți-e frig? întrebă ea și îl sărută pe frunte.

Sărutarea ei era mai rece decât gheața și i-a pătruns până-n adâncul trupului, până-n inimă, care și aşa era pe jumătate înghețată. O clipă a crezut că moare... Dar numai o clipă, căci îndată după aceea s-a simțit iar bine. Nu-i mai era frig.

— Săniuța mea! Să nu uiți de săniuța mea! strigă el.

Își aduse aminte de ea când o văzu prinsă pe spinarea uneia dintre păsările albe, care îi urmau în zbor. Crăiasa Zăpezii îl sărută din nou pe Kay, și el uită de Gerda, de bunică-sa și de toți cei de-acasă.

— Nu te mai sărut, i-a spus Crăiasa, dacă o mai fac, mori.
Kay s-a uitat la ea. Era atât de frumoasă! Nici nu-și putea închipui o față mai cuminte și mai drăgălașă. Acum nu i se mai părea făcută din gheață, ca atunci când o văzuse pe fereastră făcându-i semn din cap.

Nu se mai temea deloc de ea și i-a povestit că știe să calculeze în gând, ba chiar cu fractii, știe ce suprafață și câți locuitori are țara, iar ea doar zâmbea și nu spunea nimic. Și atunci s-a gândit că într-adevăr știe încă prea puțin.

Apoi, Crăiasa Zăpezii l-a îmbrățișat și au zburat sus de tot, până la norii cei negri. Viscolul vuia și gemea, de parcă ar fi cântat balade din vechime; au trecut în zbor peste păduri și peste ape, peste mări și peste țări; dedesubtul lor băteau vânturi reci, urlau lupii, sclipea zăpada; deasupra, zburau ciori negre care cronicăneau prelung, iar sus de tot strălucea luna plină și clară. Kay s-a uitat la lună întreaga noapte, iar în zori a adormit la picioarele Crăiesei Zăpezii.

A TREIA POVESTE, despre grădina femeii care știa să facă vrăji

Ce s-a întâmplat cu Gerda când Kay nu s-a mai întors? Și unde s-a dus el? Nimeni nu știa.

Baietii povesteaau numai că îl văzuseră cum își legase săniuța de o sanie mare, albă, care cotise apoi pe o ulicioară care ducea către porțile orașului.

Au plâns mult după el, iar Gerda a plâns mai tare decât toți. În cele din urmă, s-au gândit că băiatul murise, se încaseau în râul de la marginea orașului. Zilele lungi de iarnă nu se mai sfârșeau.

Dar iată că a sosit și primăvara, cu soare cald.

— Kay a murit! spunea Gerda.

— Nu-i adevărat! răspundeau razele de soare.

— A murit! repeta ea rândunelelor.

— Nu-i adevărat! răspundeau și ele.

În cele din urmă, Gerda le-a dat crezare.

— Ia să-mi pun eu pantofiorii cei roșii, pe care Kay nu i-a văzut, își spuse ea într-o dimineată, și să mă duc la râu, să-l întreb dacă știe ceva.

Era foarte devreme. Gerda a sărutat-o pe bunica adormită, a încălțat pantofiorii cei roșii și s-a dus la râu.

— E adevărat că tu l-ai luat pe frăților meu de suflet? îl întrebă ea. Dacă mi-l dai înapoi, am să-ți dăruiesc pantofiorii mei roșii!

Și fetiței i se păru că valurile îi făceau niște semne ciudate. Atunci ea își scoase pantofiorii cei roșii – lucrul cel mai de preț pe care îl avea – și-i aruncă în râu. Dar ei au căzut prea aproape și valurile i-au adus înapoi la mal. Ai fi zis că râul nu voia să ia ce avea ea mai scump, pentru că nu putea să i-l înapoieze pe Kay. Fetița a crezut însă că nu aruncase pantofiorii destul de departe și atunci a urcat într-o barcă legată în stufăriș, a mers până la capătul ei cel mai îndepărtat și a aruncat de acolo pantofiorii în apă. Barca nu era bine legată și, din cauza mișcărilor ei, a început să se desprindă ușor de mal. Fetița încercă să se întoarcă la căpătui celălalt și să sară pe mal, dar barca se depărtase binișor de-acum și plutea la vale pe râu.

Gerda s-a speriat grozav și a început să plângă și să strige, dar, în afară de vrăbii, nimeni nu i-a auzit strigătele. Acestea, din păcate, nu puteau să tragă la mal și doar zburau de-a lungul râului și ciripeau de parcă ar fi vrut să o aline:

— Aici, aici, suntem!

Barca plutea tot mai departe. Gerda ședea nemîșcată, numai în ciorapi; pantofiorii ei cei roșii veneau în urma bărcii, dar nu puteau să ajungă.

„Poate că râul mă va duce la Kay!” se gândi fetița și se încântă dintr-odată. Se ridică în picioare și privi îndelung și cu încântare spre malurile verzi.

Și iată că barca a ajuns în dreptul unei livezi mari de vișini. În mijlocul ei se înălța o căsuță cu niște ferestre ciudate roșii-azurii și cu acoperiș de paie. La poartă stăteau de pază doi soldați de lemn, care îi salutau pe toți cei care treceau pe acolo.

Gerda a strigat la ei, crezând că-s vii, dar ei, bineînțeles, nu i-au răspuns. Barca s-a apropiat și mai mult, a ajuns chiar lângă mal și fetița a strigat și mai tare. Atunci din căsuță a ieșit o bătrână gârbovită de ani, sprijinindu-se într-o cărjă. Purta o pălărie mare de soare, pictată cu flori minunate.

— Sărăcuța de tine! spuse ea. Cum de te-ai pornit tu pe o apă aşa de mare în lumea largă?

Și bătrâna se apropie de apă, agăță barca Gerdei cu cărja, o trase la mal și o ajută pe fetiță să coboare.

Fetița era nespus de bucurioasă că ajunsese iar pe uscat, dar se și temea puțin de bătrâna asta necunoscută.

— Acum să-mi spui cine ești și cum ai ajuns aici.

Gerda a început să-i povestească despre toate. Bătrâna dădea doar din cap și zicea: „Hm! Hm!” Când isprăvi de povestit, fetița o întrebă dacă nu-l văzuse cumva pe Kay.

Bătrâna îi răspunse că nu trecuse pe acolo, dar că are să vină el, n-are de ce să fie tristă, mai bine să guste din vișine și să se uite la florile din grădină: sunt mai frumoase decât pozele din orice carte și toate știu să spună povești. Și bătrâna o luă pe Gerda de mână, o duse în casă și încuie ușa cu cheia.

Ferestrele erau foarte înalte, cu geamuri colorate – roșii, albastre și galbene, odaia fiind învăluită într-o lumină ciudată, trandafirie. Pe masă se afla un coșuleț cu vișine gustoase, și Gerda s-a așezat și a mâncat după pofta inimii. În timp ce mâncă, bătrâna a pieptănăto cu un pieptene de aur. Părul i s-a răsucit în cărlionți și a căpătat o strălucire aurie, iar obrajii s-au rumenit ca trandafirul.

— De mult îmi doream eu o fetiță atât de drăgălașă! zise bătrâna. Ai să vezi ce bine vom trăi noi împreună!

Și-i tot pieptăna buclele aurii și, cu cât o pieptăna mai tare, cu atât Gerda uita de frățiorul ei de suflet, căci baba știa să facă vrăji. Nu era o vrăjitoare rea și făcea farmece numai aşa, ca să-i treacă vremea; acum însă, tare ar fi vrut ca Gerda să rămână la dânsa. Așa că s-a dus în grădină, a atins cu cărja trandafirii,

și toți, aşa înfloriți cum erau, au intrat adânc în pământ, de n-a mai rămas nici urmă de ei. Bătrâna se temea că, la vederea lor, fetița își va aminti de trandafirii ei de acasă și atunci se va gândi la Kay și va pleca, lăsând-o iarăși singură.

Apoi bătrâna a dus-o pe Gerda în grădină. Găseai aici flori de toate soiurile și din toate anotimpurile, care răspândeau o mireasmă îmbătătoare. În toată lumea n-ai fi găsit o carte cu poze mai pline de culoare și mai frumoase. Gerda a sărit în sus de bucurie și s-a jucat printre flori până când soarele a apus după vișini. Atunci s-a culcat într-un pat minunat, cu perne de mătase roșie, brodată cu violete albastre. Fetița a adormit și a visat tot vise frumoase, ca o prințesă în ziua nuntii sale.

A doua zi, Gerda iar s-a jucat cât i-a poftit inima în grădina cu flori, scăldată de soare. Așa au trecut mai multe zile. Gerda știa acum fiecare floare. Și, oricât de multe ar fi fost, i se părea totuși că una lipsește. Dar care anume? Și iată că, odată, ea s-a uitat mai bine la pălăria de soare, pictată cu flori, pe care o purta bătrâna; cea mai frumoasă floare era chiar trandafirul – bătrâna uitase să îl steargă atunci când izgonise trandafirii adevărați din grădină. Așa pătești la bătrânețe, când devii uituc!

— Cum? Aici nu este niciun trandafir? se miră Gerda și porni îndată să-i caute printre straturi.

A căutat cât a căutat, dar n-a găsit niciun trandafir.

Atunci s-a așezat jos și a început să plângă. Lacrimile ei calde au căzut chiar pe locul unde creștea înainte o tufă de trandafir și au umezit țărâna. Tufa a ieșit îndată la suprafață, tot aşa înflorită cum fusese.

Gerda a îmbrățișat trandafirul, i-a sărutat florile și și-a amintit pe dată de minunații trandafiri care înfloreau la ea acasă și de Kay.

— Cum de-am zăbovit atât! se vătă ea. Doar pornisem să-l caut pe Kay!... Voi știți cumva unde este? întrebă ea trandafirii. Credeți că a murit?

— N-a murit! îi răspunseră florile. Noi am fost în pământ, unde sunt toți morții, dar Kay nu era printre ei.

— Vă mulțumesc! zise Gerda și se îndreptă spre celealte flori. Se uită în potirele lor și întrebă: Nu știți unde-i Kay?

Dar florile se desfătau la soare și fiecare se gândeau numai la propria ei placere. Niciuna nu știa nimic despre Kay.

Gerda se apropiu de păpădia care strălucea în iarba cea verde.

— Micuțule soare, zise fetița, spune-mi, nu știi cumva unde să-mi găsesc frățiorul de suflet?

Păpădia străluci și mai tare și se uită cu drag la fetiță. Începu să-i depene o poveste, dar nu pomeni nimic despre Kay!

— Într-o zi de primăvară, soarele încălzea și lumina prietenos curtea. Razele lui lunecau pe peretele alb al casei vecine și, chiar lângă zid, dintre firele verzi de iarba au răsărit primele floricele galbene, scânteind aurii.

În curte a ieșit să se încălzească la soare o bătrânică. Si iat-o venind în vizită pe nepoțica ei. Bătrânică o sărută drăgăstos. Sărutarea ei e mai scumpă ca aurul, căci vine din inimă. Buzele-i sunt aurite și inima-i de aur, și cerul tot de aur e în ceasul dimineții! Si asta-i tot! spuse păpădia.

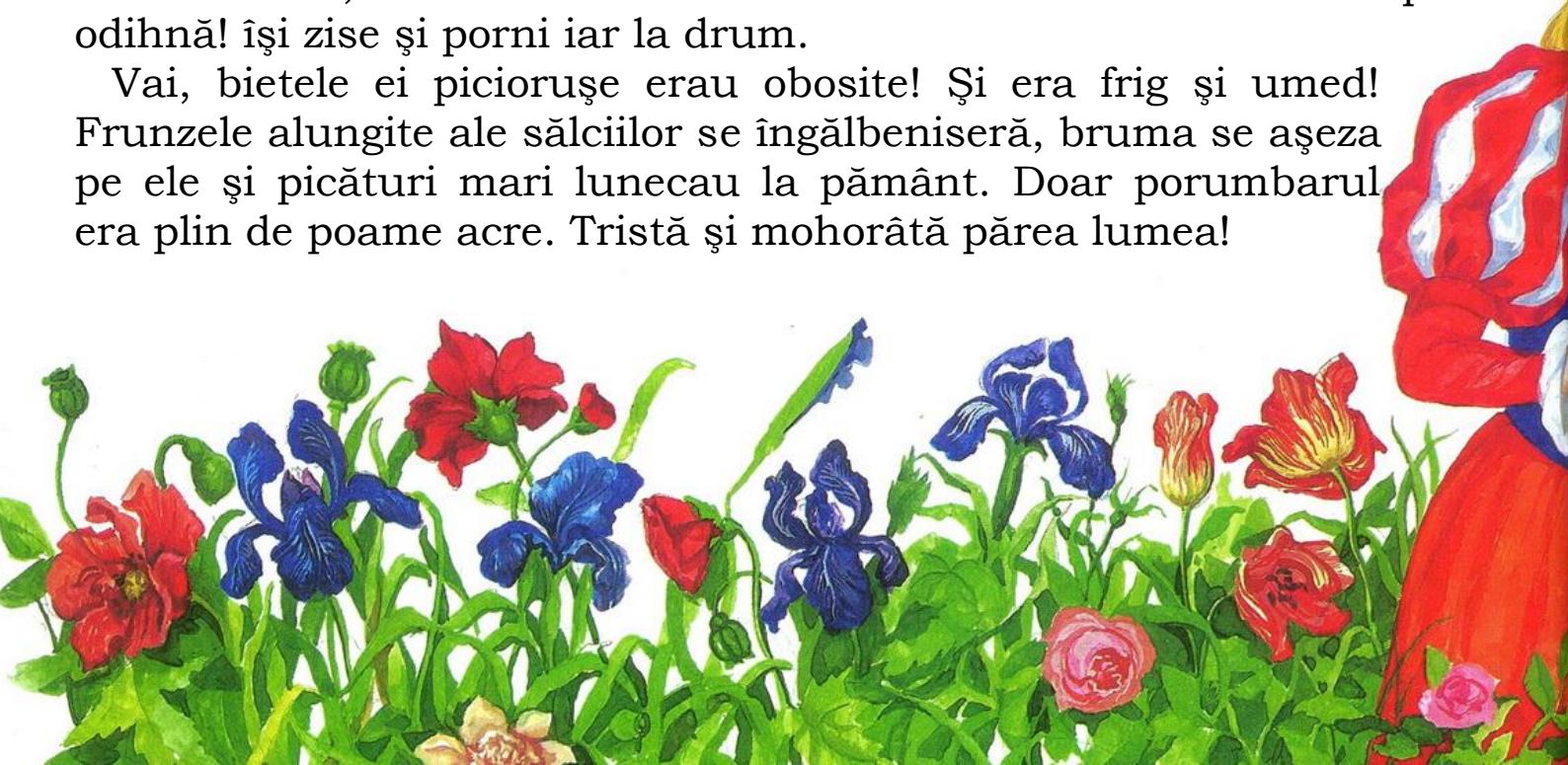
— Biata mea bunicuță! oftă Gerda. Se vede că i-e dor de mine. Stă și plânge, cred, jelindu-mă ca și pe Kay. Dar am să mă întorc degrabă și am să-l aduc și pe Kay cu mine. Degeaba mai întreb florile, de la ele n-am să aflu nimic, căci știu doar de poveștile și cântecele lor! zise Gerda și o luă la fugă spre fundul grădinii.

Portița era închisă, dar ea a tras de zăvorul ruginit până când acesta s-a urnit din loc. Portița s-a deschis și fetița a pornit-o la fugă pe drum, aşa desculță cum era. S-a uitat de câteva ori înapoi, dar nu venea nimeni după ea.

De la o vreme a obosit și s-a așezat pe o piatră. Când s-a uitat în jur și-a dat seama că vara trecuse, era toamnă târzie. În grădina babei, în care mereu strălucea soarele și infloreau flori din toate anotimpurile, nu puteai să-ți dai seama cum trece vremea.

— Doamne, cât am zăbovit! Uite că-i toamnă! Nu mai am timp de odihnă! își zise și porni iar la drum.

Vai, bietele ei piciorușe erau obosite! Si era frig și umed! Frunzele alungite ale sălcilor se îngăbeniseră, bruma se așeza pe ele și picături mari lunecau la pământ. Doar porumbarul era plin de poame acre. Tristă și mohorâtă părea lumea!

A PATRA POVESTE, despre un prinț și o prințesă

Gerda a trebuit iar să stea să se odihnească. Pe zăpadă, chiar în fața ei, țopăia un corb uriaș. Corbul s-a uitat la ea lung, a dat din cap și a spus:

— Cra-cra! Bună ziua!

Nu prea putea să vorbească în limba oamenilor, dar se vede că îi dorea binele fetiței și a întrebat-o încotro se ducea aşa singură. Cuvântul „singură” Gerda l-a înțeles de minune și a priceput pe dată ce voia să spună. După ce i-a povestit corbului toată viața ei, fetița l-a întrebat dacă nu îl văzuse pe Kay.

Corbul a dat gânditor din cap și a spus:

— S-ar putea!

— Cum? Adevărat? întrebă fetița și mai să-l înăbușe pe corb cu sărutările ei.

— Mai încet! Mai încet! zise el. Cred că era Kay. Dar sigur te-ai uitat acum, lângă prințesa lui.

— Stă la o prințesă? întrebă Gerda.

— Ascultă ce-ți spun, zise corbul. Numai că-mi e foarte greu să vorbesc pe limba voastră. Dacă ai ști tu graiul corbilor, ți-ai povesti mult mai ușor.

— Nu, n-am învățat aşa ceva, spuse Gerda.

— Ei, nu face nimic, zise corbul. Am să-ți povestesc și eu cum oii puteau. Și i-a povestit tot ce știa.

— În împărăția unde ne aflăm acum trăiește o prințesă aşa de isteață, cum nu se mai găsește alta! A citit toate ziarele din lume și a uitat tot ce era scris acolo. Iată cât e

de deșteaptă! Odată ședea ea pe tron – și ăsta nu-i un lucru prea plăcut, după cum spun oamenii – și cânta un cântecel: „De ce nu m-ăș mărita?” „Chiar aşa!” s-a gândit ea. „Ia să încerc.” Dar voia să ia de soț un bărbat care să știe să răspundă la toate întrebările, nu doar să-și dea aere de mare cunoscător! Și iată că a pus să se bată toba și să adune toate doamnele de la curte, să le spună voia prințesei. Toate au fost foarte mulțumite și au zis: „Ca să vezi! Și noi ne-am gândit la asta!” Să știi că tot ce-ți spun e adevărul adevărat! adăugă corbul. Am o logodnică la curte, e cioară domnească și de la ea am aflat totul.

A doua zi, toate ziarele au apărut încadrate cu un chenar din inimioare și cu monograma prințesei în el. Scria acolo că orice Tânăr plăcut la înfățișare poate să vină la palat și să stea de vorbă cu prințesa; pe acela care se va purta liber, de parcă ar fi acasă la el, și va vorbi cel mai bine, prințesa îl va lua de soț. Da, da! a spus corbul. Chiar aşa a fost. Oamenii au dat buzna la palat, era o înghesuială nemaivăzută, dar nici în prima, nici în a doua zi n-a fost ales nimeni.

Afară, toți vorbeau minunat, dar de îndată ce treceau pragul palatului și vedea garda îmbrăcată în zale de argint și slujitorii în livrele cu fir de aur, pășind prin sălile uriașe, luminate ca ziua, se zăpăceau. Și, când se apropiau de tronul pe care stătea prințesa, nu făceau nimic decât să repete ultimele ei cuvinte, și prințesei nu-i plăcea deloc asta. Parcă le lua cineva mintile! Abia când ieșeau pe poartă își recăpătau darul vorbirii. De la porțile palatului până la ușa sălii tronului se întindea un sir lung-lung de oameni. Am fost eu însuși acolo și am văzut.

— Și Kay? întrebă Gerda. A venit și el să-și încerce norocul?

— Stai puțin, că-ți spun! A treia zi a venit un tinerel, dar nu în caleașcă, nici călare, ci pe jos, și a intrat direct în palat. Ochii îi străluceau, ca și ai tăi; avea părul lung, dar era îmbrăcat sărăcăios.

— Kay era! se bucură Gerda. L-am găsit! bătu ea din palme.

— Avea o desagă în spate, continuă corbul.

— Da, trebuie să fi fost săniuța lui! spuse Gerda. A plecat de acasă cu săniuța.

— Se prea poate, zise corbul. Nu m-am uitat bine. Și logodnica mea mi-a povestit că, atunci când a intrat pe porțile palatului și a văzut garda în zale de argint și pe scări slujitorii în livrele cu fir de aur, el nu s-a făstâcăit deloc, a dat din cap și a spus: „Cred că e destul de plăticos să stai aici pe scări, mai bine să intru!” Sălile palatului străluceau de lumină. Curtenii umblau desculți, ducând urcioare de aur, nici că se putea ceva mai solemn! Cizmele lui scârțâiau grozav, dar el nici nu se sinchisea de asta.

— El trebuie să fie, Kay! exclamă Gerda. Avea cizme noi și scârțâiau când venea la bunica, l-am auzit eu.

— Da, scârțâiau, spuse corbul. Iar el s-a dus direct la printesa. Ea sedea pe un mărgăritar mare cât roata carului. În jur stăteau în picioare doamnele de la palat, împreună cu slujitoarele lor și cu slujitoarele slujitoarelor lor, toți curtenii, cu valeții lor, cu servitorii valeților și cu slugile servitorilor valeților.

Cu cât erau mai aproape de ușă, cu atât creștea și trufia lor. Până și băiatul ușierului care stătea mereu în fața porții era aşa de mândru, că nu-i ajungeai cu prăjina la nas!

— Trebuie să fi fost groaznic! zise Gerda. Și Kay a cucerit-o pe printesa și s-a însurat cu ea?

— De n-aș fi corb, m-aș fi însurat și eu cu ea, chiar dacă sunt logodit. Băiatul a vorbit la fel de bine cum vorbesc eu în limba mea păsărească. Cel puțin aşa zice logodnica mea.

Era drăguț și vesel și zicea că nu venise să o pețească, ci doar ca să-i asculte vorba înteleaptă. Dar, după aceea, și printesa l-a privit cu drag.

— Da, era Kay! zise Gerda. E atât de deștept, încât știe să calculeze în gând, chiar și cu fracții! Ah, du-mă repede la palat!

— Ușor de zis, spuse corbul, dar cum să te duc? Stai puțin, am să vorbesc cu logodnica mea, trebuie să-i vină ei o idee, să ne dea un sfat. Crezi tu că o fetiță ca tine va fi primită la palat?

— Au să mă primească! zise Gerda. Când Kay o să afle că sunt acolo, o să vină îndată să mă ia la el.

— Așteaptă-mă aici lângă gard, zise corbul, apoi clătină gânditor din cap și-și luă zborul.

S-a întors abia în faptul serii.

— Cra, cra! Logodnica mea îți transmite plecăciuni și uite! Chifla asta a luat-o de la bucătărie, sunt o grămadă acolo. Ia-o, pesemne că ești flămândă!...

În palat n-ai cum să intre: ești desculță, iar garda în zale de argint și valeții îmbrăcați în livrele cu fir de aur n-au să te lase. Nu plâng; o să ne descurcăm noi cumva. Logodnica mea știe o scară dosnică ce duce drept spre iatacul prințesei și va lua cheia.

Și aşa cei doi au intrat în grădina palatului, pe aleea cea mare, pe care se aşterneau frunzele veștede și, când luminițele de la palat s-au stins, una după alta, corbul a însotit-o pe fetiță la ușa din spate, care era întredeschisă.

Ah, cum îi mai bătea Gerdei inima! De parcă era pe cale să facă ceva rău, iar ea voia doar să afle dacă prietenul ei era acolo! El trebuia să fie! Gerda îi vedea în gând ochii ageri și părul lung; își amintea de zâmbetul lui dulce când sedea alături la umbra trandafirilor. Kay se va bucura, desigur, când o să vadă și când o să audă ce drum lung a străbătut de dragul lui și cât au plâns cei de acasă când el nu s-a mai întors! Ah, Gerda era copleșită de spaimă, dar, totodată, și de bucurie!

Au ajuns la capătul scărilor. Pe un scrin pâlpâia o lămpiță, iar jos, pe podele, ședea cioara cea domnească și privea îngrijorată în toate părțile. Gerda făcu o plecăciune, cum o învățase bunica ei.

— Logodnicul meu mi-a vorbit tare frumos despre tine, drăguță domnișoară! grăi cioara. Si povestea vietii tale este atât de tulburătoare! Hai, ia lampa, iar eu am să merg în față, să-ți arăt drumul. N-o să fim văzuți aici de nimeni.

— Mi se pare că vine cineva în urma noastră, zise Gerda și, chiar atunci, cu un foșnet ușor trecură în goană pe lângă ea niște umbre – cai cu picioare zvelte și coame fluturând, care duceau în spate vânători, domni și doamne.

— Astea sunt doar vise! zise cioara. Cu atât mai bine, căci ai să-i poți vedea pe toți dormind, fiecare în patul său.

Degradă au ajuns în prima încăpere, cu peretii acoperiți de mătase purpurie, brodată cu flori. Pe lângă Gerda iar au trecut valvărtej visele, dar atât de iute, încât n-a mai apucat să-i deslușească pe călăreți. Celealte odăi erau care mai de care mai frumoase. Gerda era încântată de atâta splendoare.

Apoi au ajuns în iatac. Tavanul semăna cu un palmier uriaș, cu frunze de cristal, iar în mijloc atârnau de un lujer de aur două paturi în formă de crin. Unul era alb, și în el dormea prințesa, celălalt era roșu, și în el Gerda spera să îl vadă pe Kay. A dat ușor la o parte o petală purpurie și a văzut înăuntru o ceafă cu părul auriu. Era Kay! Atunci l-a strigat cu voce tare pe nume și a apropiat lampa de față lui. Visele s-au întors în goană în odaie; prințul s-a trezit, a întors capul... Ah, nu era Kay!

Prințul semăna cu Kay numai de la spate. Era la fel de Tânăr și de chipeș. Din crinul cel alb se iți și prințesa și întrebă surprinsă ce se întâmplă. Gerda începu să plângă și îi depănă toată povestea ei, ba îi spuse și cum o ajutaseră corbul și cioara.

— Sărăcuța de tine! rostiră prințul și prințesa, apoi lăudară corbul și cioara. Le-au spus chiar că nu sunt supărați deloc pe ei, doar să nu mai facă altă dată aşa ceva. Apoi au vrut să-i răsplătească.

— Vreți să fiți păsări libere? întrebă prințesa. Sau vreți să rămâneți în slujbă la curtea domnească și să vă hrăniți cu ce rămâne la bucătărie?

Corbul și cioara au făcut plecăciuni și i-au rugat să-i lase la palat, căci, ziceau ei, ar fi bine să aibă nădejde la o bucată de pâine la bătrânețe!

Prințul s-a sculat și i-a îngăduit Gerdei să doarmă în patul lui, căci mai mult de atât nu putea face nici el. Gerda și-a încrucișat brațele și s-a gândit: „Ce bune ființe am întâlnit!” Apoi a închis ochii și a adormit pe dată. Visele s-au întors iar în iatac și acum îl aduceau cu o săniuță pe Kay, care îi făcea semn din cap. Dar, vai, era numai un vis, care s-a risipit de îndată ce fetița s-a trezit.

A doua zi, Gerda a fost îmbrăcată din cap până-n picioare în mătăsuri și-n catifea. I s-a dat voie să rămână la palat oricât voia. Ar fi putut să trăiască aici fără griji, dar ea a zăbovit doar câteva zile, apoi a rugat să i se dea o caleașca trasă de cai și o pereche de ghetuțe, pentru că voia să plece iar în lumea largă, să-l caute pe frățiorul ei de suflet. I-au dat încălțări, un manșon și o rochie minunată, iar când și-a luat rămas-bun de la toți, la poartă a sosit o caleașca din aur curat, cu blazoanele prințiere strălucind ca niște stele. Servitorii și vizitiul aveau pe cap coronițe de aur.

Prințul și prințesa au ajutat-o pe Gerda să urce în caleașca și i-au urat drum bun.

Corbul din pădure, care acum era însurat, a însoțit-o o bună bucată de drum, așezat lângă ea în caleașcă, fiindcă nu-i plăcea să călătorească stând cu spatele la cai. Cioara de la curte sedea lângă ușă, bătând din aripi. Nu putea să o însoțească pe Gerda, deoarece

suferea de dureri de cap de când devenise slujnică la bucătărie și mânca peste măsură. Caleașca era încărcată cu colăcei pudrați cu zahăr, iar lada de sub scaun era plină cu fructe și covrigi.

— Drum bun, drum bun! strigau prințul și prințesa.

Pe Gerda au năpădit-o lacrimile, și cioara a plâns de asemenea. După ce au mers aşa o vreme, corbul și-a luat și el rămas-bun. Asta a fost cea mai grea despărțire. Pasărea a zburat în vârful unui copac, bătând din aripile sale negre până când caleașca strălucitoare ca un soare auriu a dispărut în depărtare.

A CINCEA POVESTE, despre fetița unei tâlhăroaice

Și iată că au intrat într-o pădure întunecoasă, în care-și făceau mendrele niște tâlhari; caleașca strălucitoare era tot ce își puteau dori.

— E din aur! au strigat ei, apucând caii de dârlogi. I-au ucis pe vizitu și pe servitori și au scos-o pe Gerda din caleașca.

— E frumușică și durdulie! Se vede că a fost hrănita numai cu miez de nucă! zise o tâlhăroaică bătrână, cu barba lungă și aspră și cu sprâncene stufoase. Arată ca un miel îndopat! Tare gustoasă trebuie să mai fie!

Și a scos un cuțit cu lamă ascuțită, lucitoare.

— Au! țipă ea deodată; o mușcase de ureche fiică-sa, care îi sărișe în spate – o fată grozav de obraznică și de încăpățânată.

— Alintătură rea! o certă mama și uită s-o ucidă pe Gerda.

— Vreau să se joace cu mine, spuse fetița tâlhăroaicei. Să-mi dea mie manșonul și rochița ei frumoasă și apoi să doarmă în patul meu!

Și fetița o mușcă iar pe mamă-sa atât de tare, încât baba sări în sus și se învârti de durere. Ceilalți tâlhari începură să râdă.

— Ia uite-o ce mai dăntuie cu fiică-sa în spinare!

— Vreau să mă sui în caleașca! zise fetita tâlhăroaicei și o ținu una și bună, căci era tare răsfățată și îndărătnică.

Urcă apoi împreună cu Gerda în caleașcă și porniră în goană peste hopuri și bolovani, prin desîșul pădurii.

Era la fel de înaltă ca Gerda, dar mai voinică, mai lată în umeri și mult mai oacheșă. Avea ochii negri ca tăciunele, parcă ușor triști. A îmbrățișat-o pe Gerda și i-a spus:

— Nu o să te omoare nimeni atâta vreme cât nu o să mă supăr pe tine. Ești o mică prințesă, nu-i aşa?

— Nu, răspunse Gerda și îi povesti tot ce i se întâmplase și cât de mult îl iubea ea pe Kay.

Fetița tâlhăroaicei o privi cu luare-aminte, dădu din cap și spuse:

— Nu, n-o să te omoare nimeni nici dacă mă supăr pe tine, doar să fiu în toane prea rele!

Șterse lacrimile de pe obrajii Gerdei și își vârî mâinile în manșonul ei cald și moale.

Deodată, caleașca se opri; intraseră în curtea conacului tâlharilor. Pereții erau crăpați de sus până jos și prin găuri zburau corbi și ciori, iar niște buldogi uriași, gata parcă să sfâșie pe cineva, rânjeau amenințător, dar fără să latre, fiindcă nu aveau voie.

În sala cea mare, cu peretei pe jumătate ruinați și acoperiți de funingine, în centru, pe pardoseala de piatră, ardea un foc. Fumul se ridica spre tavan, căutând o spărtură prin care să iasă afară. Pe foc era un ceaun uriaș cu supă, iar la frigare se perseleau niște iepuri.

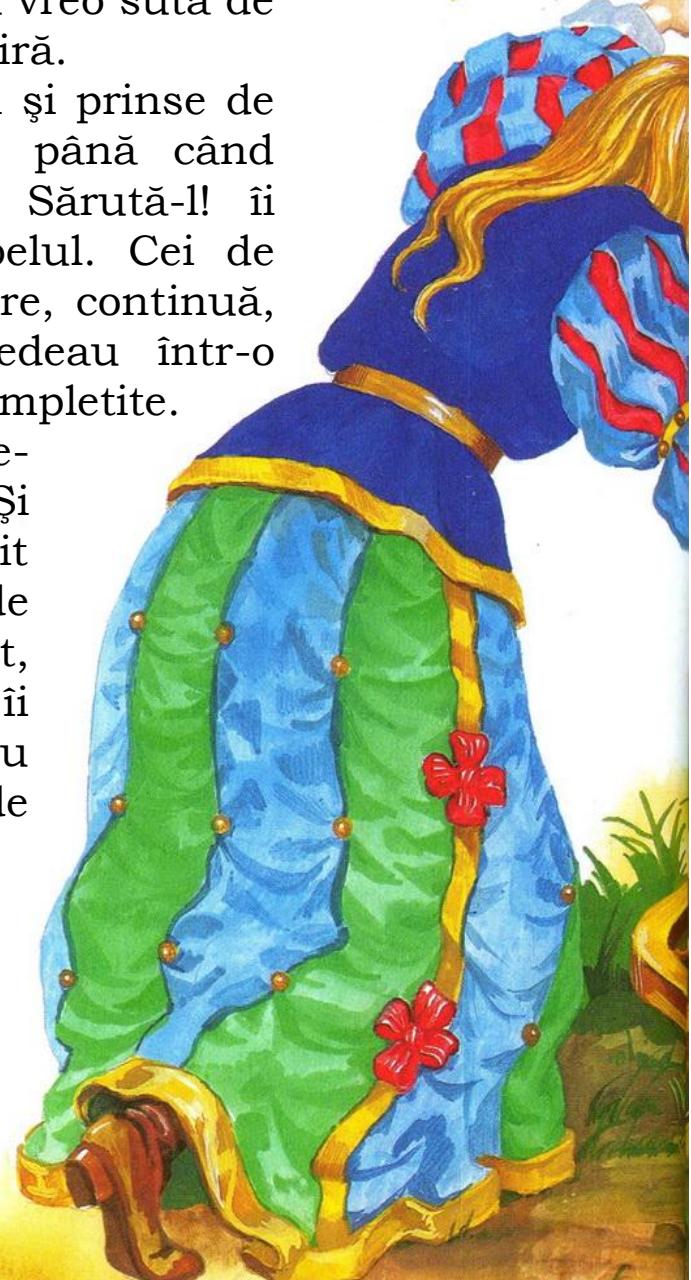
— La noapte o să dormi împreună cu mine aici, lângă păsări, ii spuse fata tâlhăroaică.

După ce au mâncat, fetițele s-au dus într-un colț al odăii, unde erau întinse niște rogojini de paie. Deasupra, pe grinziile de lemn, moțăiau vreo sută de porumbei, însă la sosirea fetelor se treziră.

— Sunt ai mei! zise fata tâlhăroaică și prinse de piciorușe un porumbel. Îl ținu aşa până când pasărea începu să bată din aripi. Sărută-l! ii porunci Gerdei, întinzându-i porumbelul. Cei de acolo sunt porumbei gulerați de pădure, continuă, arătând spre doi porumbei care sedeau într-o spărtură din perete, după niște nuiele împletite.

Trebuie ținuți închiși, altfel o șterg de-aici cât ai clipi! Iar acesta este Be-be! Si fetița apucă de coarne un ren priponit de perete cu un căpăstru strălucitor de aramă. Si pe el trebuie să-l țin legat, altfel își ia tălpășița! În fiecare seară ii mânăgi grumazul cu cuțitul meu ascuțit, iar lui ii sare inima din piept de frică.

Spunând acestea, fata tâlhăroaică a scos dintr-o crăpătură în perete un cuțit lung și l-a trecut ușurel peste gâtul renului. Bietul animal a dat din copite, iar fata tâlhăroaică a izbucnit în râs și a tras-o pe Gerda în asternut.

— Ții cuțitul lângă tine chiar și atunci când dormi? o întrebă Gerda, uitându-se înfricoșată la lama tăioasă.

— Întotdeauna dorm cu cuțitul! răspunse fata tâlhăroaicei. Nu știi niciodată ce ți se poate întâmpla. Dar acum, mai bine povestește-mi încă o dată despre Kay și de ce ai pornit să-l cauți în lumea mare.

Gerda îi istorisi totul, în vreme ce porumbeii sălbatici, închiși în spărtura din perete, gângureau încet, iar ceilalți porumbei dormeau. Fata tâlhăroaicei o prinse de după gât pe Gerda cu o mână, ținând

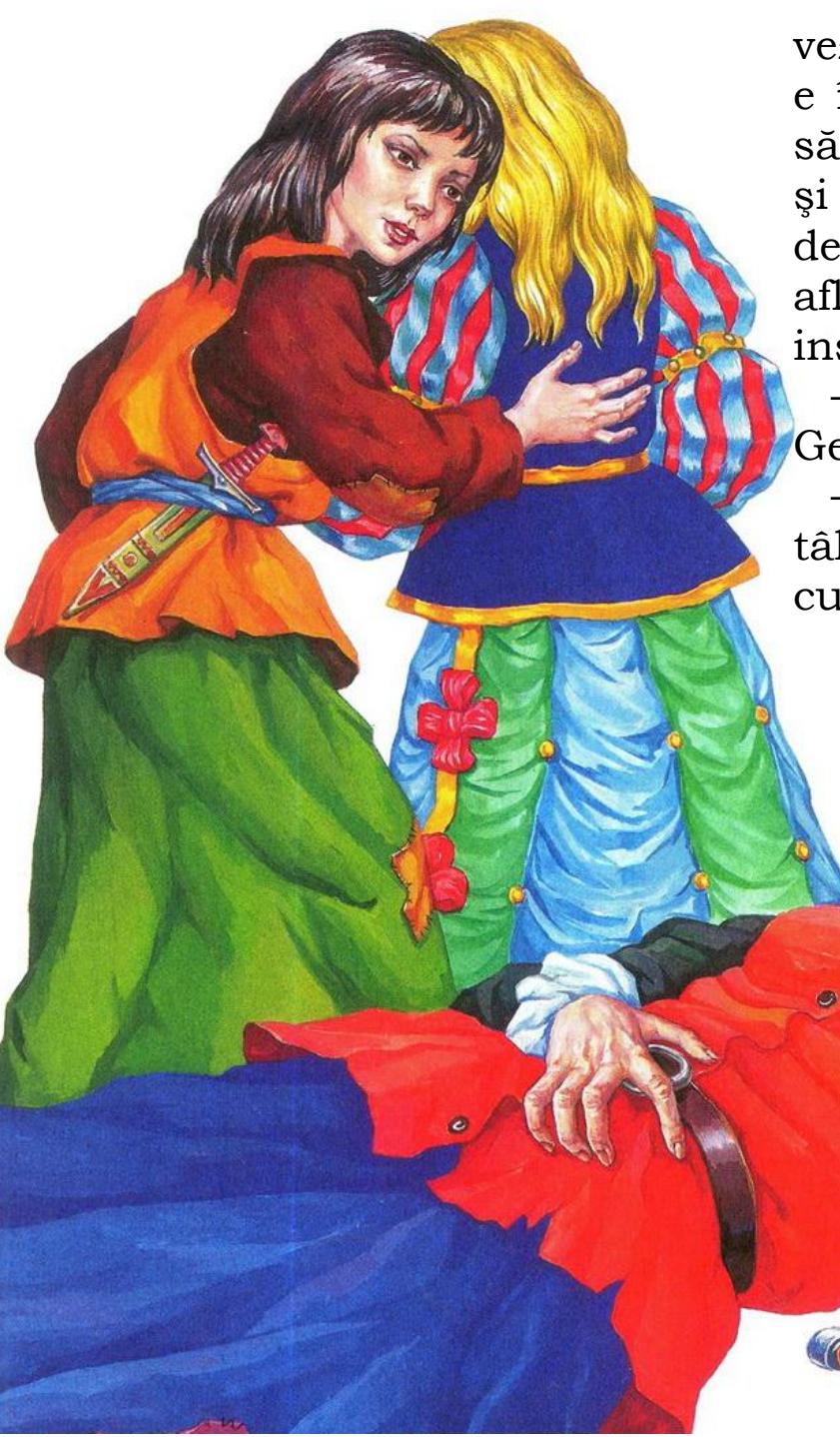
în cealaltă mâna cuțitul, și curând începu să sforăie. Gerda însă n-a putut să închidă un ochi. Nu știa nici măcar dacă va rămâne în viață sau va fi ucisă.

Deodată, porumbeii sălbatici au început să gângurească:

— U-gu-gu, u-gu-gu! l-am văzut pe Kay! O pasare albă îi ducea săniuța în spate, iar el ședea în sania Crăiesei Zăpezii. Au trecut deasupra pădurii pe când noi eram încă pui și stăteam în cuib. Sania a lovit cuibul și toți au murit, în afară de noi doi. U-gu-gu, u-gu-gu!

— Ce tot gânguriți acolo? întrebă Gerda. Și încotro se ducea Crăiasa Zăpezii? îmi puteți spune?

— Noi credem că s-a dus în Laponia, fiindcă acolo e mereu zăpadă și gheăță. Întreabă-l mai bine pe renul cela legat.

— Da, acolo pretutindeni nu vezi decât zăpadă, dar priveliștea e încântătoare! zise și renul. Poți să zburzi cât vrei pe întinsul alb și sclipitor. Acolo își are palatul de vară Crăiasa Zăpezii, dar ea se află cu traiul lângă Polul Nord, pe insula Spitzbergen.

— Ah, dragul meu Kay! oftă Gerda.

— Stai cuminte, se zborși fata tâlhăroaicei, dacă nu vrei să îfig cuțitul în tine!

A doua zi dimineață, Gerda i-a povestit ce auzise de la porumbeii sălbatici. Fata tâlhăroaicei a ascultat-o cu atenție, a dat din cap și a spus:

— Bine, bine!... Știi unde se află Laponia asta? îl întrebă ea pe ren.

— Cine altcineva să știe dacă nu eu! i-a răspuns renul și ochii i-au strălucit. Acolo m-am născut și am crescut, acolo am zburdat pe câmpii de zăpadă.

— Atunci ascultă, îi spuse Gerdei fata tâlhăroaicei. Toți tâlharii au plecat, numai mama mea a rămas acasă; ceva mai târziu o să ia o dușcă zdravănă din sticla cea mare și o să adoarmă. Atunci am să văd ce pot face pentru tine.

Apoi, după ce bătrâna trase câteva înghițituri bune din sticlă și începu să sforăie, fata tâlhăroaicei se apropiie de ren și îi spuse:

— Îmi place mult să te dezmirid, căci ești tare caraghios când te gâdil cu cuțitașul și tu dai din copite. Dar fie! Am să tedezleg și am să-ți dau drumul, ca să poți fugi înapoi în Laponia. Dar trebuie s-o duci pe fetița asta la

palatul Crăiesei Zăpezii, unde se află fratele ei de suflet. N-am nicio îndoială că ai auzit ce mi-a povestit, fiindcă a vorbit destul de tare, iar tie îți place să tragi cu urechea.

Renul țopăi de bucurie. Fata tâlhăroaicei o ajută pe Gerda să urce, o legă strâns de spinarea renului și chiar băgă sub ea o pernuță moale, ca să-i fie mai comod.

— Ține, zise ea. Ia-ți înapoi ghetuțele îmblânite, că afară e tare frig! Numai manșonul îmi rămâne mie, că-mi place. Însă n-am să te las să îngheți. Am să-ți dau mănușile mamei mele. Sunt atât de mari, că îți vor ajunge până la coate. Bagă-ți mâinile! Acum, chiar că ai mâini urâcioase ca ale ei!

Gerda a început să plângă cu lacrimi de bucurie.

— Nu-mi place deloc să te văd smiorcăind! spuse fata tâlhăroaicei. Acuma ar trebui să te bucuri. Uite, îți mai dau și două pâini și o bucată de șuncă, să-ți țină de foame.

Toate acestea au fost legate de spinarea renului. Fata tâlhăroaicei a deschis ușa, a chemat cainii în casă, a tăiat cu cuțitul său ascuțit legătoarea renului și i-a spus:

— Fugi, dar să ai grijă de fată!

Gerda a întins mâinile înmănușate spre fata tâlhăroaicei în semn de rămas-bun, iar renul a luat-o la goană printre tufișurile și movilițele din pădure, prin mlaștini și câmpii. Lupii urlau, corbii cronicăneau, în timp ce pe cer se întindea o perdea luminoasă.

— Astă-i aurora boreală, o știu din copilărie! spuse renul. Ia te uită cum strălucește!

Și goni mai departe. Așa au mers ei zi și noapte. Și când au terminat de mâncat pâinea și șunca, au ajuns în Laponia.

A ȘASEA POVESTE, despre o laponă și o finlandeză

S-au oprit în fața unei cocioabe sărăcăcioase. Acoperișul îi stătea să cadă, iar ușa era atât de joasă, încât doar pe brânci puteai să intri sau să ieși. Înăuntru se afla o bătrână laponă, care prăjea pește pe plită. Renul îi istorisi povestea Gerdei, dar mai întâi îi spuse tot ce pățise el, fiindcă asta i se părea mult mai important, iar Gerda nu scotea niciun cuvânt, atât de tare înghețase.

— Ah, bieții de voi! le spuse laponă. Mai aveți drum lung de străbătut! Trebuie să mergeți amar de cale ca să ajungeți în Finlanda, unde Crăiasa Zăpezii stă într-un palat și aprinde în

fiecare seară focuri de artificii. O să vă scriu un răvaș scurt pe un pește uscat, căci nu am hârtie, iar voi, când veți ajunge în Finlanda, să i-l duceți femeii de acolo. Ea are să vă îndrume mai bine decât mine.

După ce Gerda s-a încălzit, a mâncat și a băut, laponia a scris ceva pe un pește uscat, a rugat-o să-l păstreze cu grijă, a legat-o iar de spinarea renului și le-a urat drum bun.

Toată noaptea au scânteiat pe cer luminițele albăstrui ale aurorei boreale și aşa, după ce au mers ei cât au mers, au ajuns în Finlanda și au bătut în hornul femeii cu pricina, căci ea nici ușă nu avea.

Înăuntru era aşa de cald, încât finlandeza, o femeie scundă și grasă, umbla aproape dezbrăcată. I-a scos repede Gerdei haina, mănușile și ghetuțele, altfel i-ar fi fost prea cald, i-a pus renului o bucată de gheață pe cap, apoi a citit ce era scris pe peștele cel uscat.

Citi și reciti răvașul de trei ori, până ce-l învăță pe de rost, după care puse peștele în ceaunul cu supă, că era bun de mâncat, iar femeia nu irosea niciodată nimic.

Atunci renul îi povesti mai întâi pățaniile sale, apoi pe cele ale Gerdei. Finlandeza clipea din ochii săi iscoditori, dar nu scoase nicio vorbă.

— Ești o femeie tare înțeleaptă, zise renul. Știi că poți să faci o licoare care să-i dea fetiței puterea a doisprezece viteji, ca să o poată înfrunta pe Crăiasa Zăpezii!

— Puterea a doisprezece viteji! repetă finlandeza. Da, ar putea să fie de ajuns!

S-a dus și a luat de pe poliță un sul mare de piele și l-a desfăcut. Pe el erau însăilate niște litere ciudate.

Finlandeza citi și reciti cele scrise până când sudoarea a început să-i curgă șiroaie pe frunte.

Renul o rugă din nou să-i dea putere Gerdei, iar Gerda o privi cu ochi atât de rugători și plini de lacrimi, încât finlandeza începu să clipească, luă renul deoparte și, schimbându-i gheața de pe cap, îi şopti:

— Kay se află într-adevăr la Crăiasa Zăpezii, este foarte mulțumit și crede că acolo este cel mai minunat loc din lume. Și asta din cauza cioburilor de oglindă care i-au intrat în ochi și în inimă. Dacă nu vor fi scoase, Kay va rămâne sub puterea Crăiesei.

— Dar nu poți să-i dai Gerdei ceva care s-o facă mai puternică decât oricine?

— Nu pot să-i dau puteri mai mari decât are acum. Vezi și tu cât de puternică este! I se supun și oamenii, și animalele! A mers desculță în lume și s-a descurcat de minune! Puterea n-o poate obține de la noi, aceasta stă ascunsă în inima ei, fiindcă este o copilă drăgălașă și neprihănitoare. Dacă nu va putea să ajungă singură la Crăiasa Zăpezii și să scoată cioburile din inima și ochiul lui Kay, noi nu avem cum să ajutăm! Grădina Crăiesei începe la două poște de aici. Poți să o duci acolo, să o lași lângă tufișul cu poame roșii și să te întorci fără zăbavă.

Apoi femeia o urcă pe Gerda pe spinarea renului, și acesta o luă iar la goană.

— Ah, mi-am uitat cizmele și mănușile! strigă Gerda, încoltită de gerul de afară.

Dar renul nu se mai opri. Goni mereu până ajunse la tufişul cu poame roşii. O lăsă acolo pe fetiţă şi o sărută, în timp ce pe obraji îi şiroiau lacrimi mari. Apoi porni înapoi, iute ca săgeata.

Biata fetiţă a rămas singură, fără cizme şi mănuşi, pe un ger năprasnic.

Atunci a luat-o la fugă înainte cât o țineau picioarele. Fulgii de zăpadă îi biciuiau faţa, dar nu cădeau din văzduh, căci cerul era impede precum cristalul, luminat de aurora boreală. Nu, fulgii aceştia se rostogoleau pe pământ drept spre Gerda şi, cu cât se apropiau, se făceau tot mai mari. Gerda îşi aminti de fulgii mari şi frumoşi pe care îi văzuse prin lupa lui Kay. Însă cei de aici erau mult mai mari şi mai însăspăimântători. Erau străjerii vii ai Crăiesei Zăpezii şi luau cele mai ciudate forme. Unii semănau cu nişte porci spinosi mari şi urăti, alții arătau ca nişte balauri cu o sută de capete sau ca nişte urşi grași cu blană lucioasă, însă toţi erau, de fapt, nişte fulgi de zăpadă vii, de un alb imaculat.

Micuţa Gerda spuse iute o rugăciune. Frigul era atât de pătrunzător, încât fata îşi putea vedea respiraţia. Erau aburi care se preschimbau în îngeraşi strălucitori. Toţi aveau coifuri, suliţe şi pavăze. Îngeraşii îi măngâiau mâinile şi picioarele. Acum fetiţa simţi că nu-i mai era aşa de frig şi îşi continuă curajoasă drumul spre palatul Crăiesei Zăpezii.

Dar, până una-alta, să vedem ce făcea Kay în vremea asta. El nu se gândeau deloc la Gerda şi nici prin minte nu-i trecea că ea se află atât de aproape.

A ŞAPTEA POVESTE, despre cele întâmplăte în palatul Crăiesei Zăpezii şi după aceea

Pereţii palatului erau înăltaţi din nămeţi de zăpadă, iar ferestrele şi uşile fuseseră săpate în ei de vânturile vijelioase. Palatul avea sute de încăperi formate de troienele de zăpadă, înşirându-se una după alta, iar cea mai mare se întindea până hăt departe. Toate încăperile străluceau luminate de aurora boreală, pustii, dar scânteind în splendoarea lor rece. Nu era nici urmă de veselie. Nu se dădeau niciodată baluri în care furtunile să-şi dezlaştuiască muzica şi urşii albi să-şi arate grăcia, mergând pe labele din spate şi făcând

plecăiuni adânci, iar cumetrele vulpi argintii nu se adunau niciodată la palavre, la o cafea. Totul era înghețat, pustiu și grandios. Aurora boreală se deslușea atât de bine, încât îi puteai număra perdelele de lumină. În mijlocul celei mai mari încăperi se găsea un lac înghețat. Pojghița de gheață era crăpată în mii de bucățele, atât de asemănătoare, încât, privite la un loc, alcătuiau o adevărată operă de artă. În mijlocul lacului sedea pe tron Crăiasa Zăpezii. Ea numea acest lac „oglinda înțelepciunii”. După părerea ei, era cea mai bună oglindă din lume.

Kay era vânăt de frig, aproape că se înnegrise, dar el nu simtea asta, deoarece Crăiasa Zăpezii îl sărutase și nu mai știa ce-i frigul, iar inima îi era un sloi de gheață. Băiatul se juca cu niște bucăți de gheață ascuțite și netede, încercând să alcătuiască tot felul de figuri, aşa cum se joacă la noi copiii cu cuburile. Kay construia și el, din sloiuri de gheață, asta numindu-se „jocul de gheață al înțelepciunii”.

Pentru el, îmbinarea figurilor era o îndeletnicire de cea mai mare importanță, și asta din pricina ciobului de oglindă pe care îl avea în ochi. Kay formase cuvinte întregi din bucățile de gheață, dar nu reușea nicicum să le îmbine cum trebuie pentru a alcătui cuvântul „VEȘNICIE”. Crăiasa Zăpezii îi spuse: „Dacă reușești să formezi acest cuvânt, ai să devii stăpân pe tine însuți și eu am să-ți dăruiesc lumea întreagă și pe deasupra o pereche de patine noi.” Dar Kay nu putea alcătui cuvântul.

Crăiasa Zăpezii plecă în țările calde, iar Kay rămase singur în imensa sală pustie. Se uita la bucățile de gheață furat de gânduri. Și, cum stătea neclintit și țeapăn, ai fi crezut că-i și el un sloi de gheață.

În vremea asta, pe poarta uriașă, prin care întotdeauna băteau vânturi năprasnice, intră Gerda. Ea spuse rugăciunea de seară și vânturile se potoliră, ducându-se la culcare. Fetița pătrunse în uriașa sală de gheață și îl văzu pe Kay. Îl recunoscu îndată, se repezi să-l îmbrățișeze, îl strânse tare la piept și zise:

— Kay, dragul meu Kay! Te-am găsit, în sfârșit!

Dar el rămase nemîșcat și rece. Atunci, Gerda începu să plângă și lacrimile ei fierbinți căzură pe pieptul lui Kay și pătrunseră adânc în inimă, topind sloiul de gheață. Kay se uită la Gerda și, deodată, ochii i se umplură de lacrimi și el plânse atât de tare, încât ciobul ieși odată cu lacrimile. O recunoscu pe prietena lui și se bucură:

— Gerda, draga mea Gerda!... Unde ai fost atâta vreme?

Și eu unde m-am aflat?

Kay privi în jur și spuse:
— Ce frig este aici! Și ce pustiu!

O strânse cu putere pe Gerda, iar fata începu să râdă și să plângă de bucurie. Fericirea lor era aşa de mare, încât și bucățile de gheăță au pornit să salte, iar când au obosit, s-au aşezat și au format cuvântul pe care Kay nu putuse nicidcum să-l alcătuiască până atunci. Băiatul devinea propriul lui stăpân, ba mai trebuia să primească în dar de la Crăiasa Zăpezii lumea întreagă și o pereche de patine noi.

Gerda îl sărută pe obraji, și aceștia se îmbujorără. Fata ii sărută apoi ochii, care începură să lucească la fel de tare ca ai ei. Îi sărută mâinile și picioarele, și trupul se înzdrăveni îndată.

Acum, Kay nu se mai temea deloc că va veni Crăiasa Zăpezii, căci avea actul de eliberare, scris cu litere strălucitoare de gheăță.

Copiii s-au luat de mână și au ieșit din palatul înghețat. Au început să vorbească despre bunica și despre trandafirii din grădinița lor. Pe unde mergeau ei, vânturile se potoleau și apărea soarele. Când ajunseră la tufișul cu poame roșii, renul era acolo și ii aștepta.

Kay și Gerda s-au dus mai întâi la finlandeză, s-au încălzit în căsuța ei și au aflat drumul spre casă. Apoi au trecut și pe la laponă, care le pregătise hăinuțe noi, așteptându-i cu sania gata de plecare.

La granița Laponiei, unde începuse să încolțească iarba, Kay și Gerda și-au luat rămas-bun de la ren și de la laponă.

Și iată înaintea lor apără pădurea. Pe ramurile pline de muguri stăteau păsări și ciripeau. Din pădure le ieși în întâmpinare, călare pe un cal frumos, o fată cu o pălărie roșie pe cap și cu pistoale la brâu.

Gerda recunoscu îndată și calul, căci fusese cândva înhămat la caleașca ei de aur, și fata. Era fiica tâlhăroaicei!

Aceasta o recunoscuse și ea și amândouă s-au bucurat grozav.

— Ia uită-te la el, hoinarul! i-a spus fata lui Kay. Stau și mă întreb dacă meriți să te caute cineva tocmai la capătul pământului!

Gerda o întrebă dacă știe ceva despre prinț și prințesă.

— Sunt duși prin alte țări, răsunse fata tâlhăroaicei.

— Dar corbul? întrebă din nou Gerda.

— Corbul a murit. Cioara a rămas văduvă și poartă un fir negru legat de picior. își plânge soarta, dar asta, cred eu, e o prostie. Mai bine povestește-mi tu ce-ai mai făcut și unde l-ai găsit pe Kay.

Gerda și Kay i-au povestit despre pățaniile lor.

— Văd că totul s-a terminat cu bine! zise fata tâlhăroaicei, apoi i-a prins de mână și le-a făgăduit că, dacă va trece vreodată prin orașul lor, va veni la ei în vizită.

Se despărțiră, iar Kay și Gerda își continuă calea.

Pretutindeni înfloreau florile de primăvară, iarba înverzea. Deodată s-a auzit dangăt de clopot și ei au recunoscut turnurile din orașul lor natal. Au urcat pe scara cunoscută și au intrat în cameră. Aici totul rămăsese neschimbat: ceasul ticăia la fel, acele lui arătau aceeași oră, ca odinioară. Dar, trecând prin ușa îngustă, Gerda și Kay au observat că nu mai erau copiii de altădată, se maturizaseră. Trandafirii înfloriți priveau de pe acoperiș prin fereastra deschisă; iată și cele două scăunele. Kay și Gerda s-au aşezat, ținându-se de mână. Măreția rece și pustie din palatul Crăiesei Zăpezii dispăruse ca un vis urât.

Sedea alături, doi oameni în toată firea, și totuși copii în sufletul lor, iar afară era vară, o vară caldă, minunată.

Amnarul

Un soldat tinerel se întorcea de la război. Când colo, o vrăjitoare urâtă de mama focului.

— Bună, oștene! Se vede dintr-o privire că ești soldat adevărat! Vrei să câștigi atâta bănet, încât să-ți ajungă cu vârf și îndesat?

— Mai începe vorbă? răspunse soldatul.

— Vezi colea sus scorbura ceea din copac? Urcă-te și-ai să vezi că tulpina e găunoasă. Am să te leg cu o funie de mijloc și ai să cobori pe acolo sub pământ.

— Ce să caut eu sub pământ? întrebă soldatul.

— Păi, să iei banii, răspunse vrăjitoarea. Când vei ajunge sus, vei vedea trei uși cu cheile în broască. Dacă o deschizi pe prima, vei vedea o ladă în mijlocul odăii, iar pe ladă un câine cu ochii cât niște farfurioare. Să nu te sperii! Ia șorțul acesta. Când intri în odaie, așterne-l jos ia câinele și pune-l pe șorț. Pe urmă deschide lada și ia de-acolo cât ți-o pofti inima. Dacă vrei de argint, intră în odaia de alături. Acolo stă un câine cu ochii cât pietrele de moară! Pune-l iute pe șorț și ia bani cât poți duce. Dacă vrei bani de aur, intră în cea de-a treia odaie. Câinele care șade pe lada cu aur are niște ochi cât două turnuri rotunde! Nici de acesta să nu-ti fie frică! Pune-l pe șorț, apoi ia aur cât vrei!

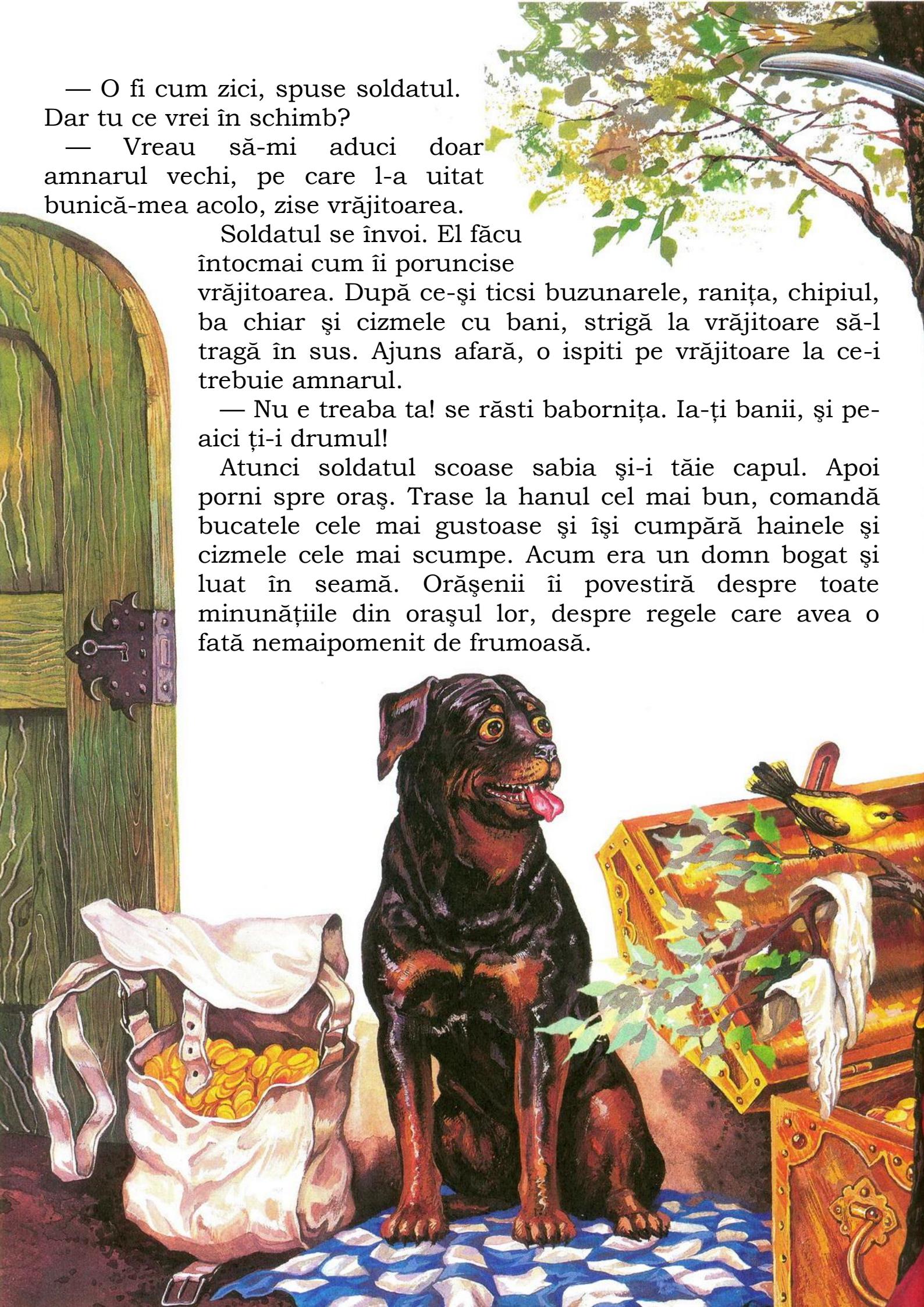
— O fi cum zici, spuse soldatul.
Dar tu ce vrei în schimb?

— Vreau să-mi aduci doar
amnarul vechi, pe care l-a uitat
bunică-mea acolo, zise vrăjitoarea.

Soldatul se încovoi. El făcu
întocmai cum îi poruncise
vrăjitoarea. După ce-și ticsi buzunarele, ranița, chipiul,
ba chiar și cizmele cu bani, strigă la vrăjitoare să-l
tragă în sus. Ajuns afară, o ispiti pe vrăjitoare la ce-i
trebuie amnarul.

— Nu e treaba ta! se răsti babornița. Ia-ți banii, și pe-
aici ți-i drumul!

Atunci soldatul scoase sabia și-i tăie capul. Apoi
porni spre oraș. Trase la hanul cel mai bun, comandă
bucatele cele mai gustoase și își cumpără hainele și
cizmele cele mai scumpe. Acum era un domn bogat și
luat în seamă. Orășenii îi povestiră despre toate
minunățiile din orașul lor, despre regele care avea o
fată nemaipomenit de frumoasă.

— Cum aş face s-o văd şi eu? întrebă soldat.

— Nimeni nu are voie s-o vadă, i se răspunse. Numai regele poate intra acolo. Fata locuieşte într-un palat împrejmuit cu câteva rânduri de ziduri. Este păzită zi şi noapte, căci s-a prorocit că printesa se va mărita cu un soldat, iar regele nici nu vrea să audă de una ca asta!

Timpul trecea. Soldatul trăia în huzur, mergea la teatru, ieșea la plimbare, dădea bani celor săraci, dar până la urmă, îi irosi pe toți. Așa că fu nevoie să se mute într-o cămăruță întunecoasă. Într-o seară, cum stătea bietul soldat pe întuneric, își aminti de amnar. Îl scoase din buzunar și scapără o dată. În aceeași clipă, în fața lui se infățișă câinele cel cu ochii cât două farfurioare.

— Ce poruncești, stăpâne? întrebă el.

— Mare minune! făcu soldatul și îi porunci câinelui să-i aducă niște bani.

Câinele dispăru și peste o clipă se întoarse cu o pungă de bani în gură. Acum pricepu soldatul ce amnar minunat avea.

Într-o noapte își zise: „Oare de ce nu poate nimeni să-o vadă pe prințesa cea frumoasă care stă închisă în palat? Ce-ar fi dacă mi-aș încerca norocul cu amnarul?...”

Scapără o dată și apăru câinele cel cu ochii cât două farfurioare, și soldatul îi porunci să-i-o aducă pe prințesă. Cât ai clipi din ochi, câinele se întoarse cu prințesa în spate. Ea dormea și era aşa de frumoasă, încât soldatul nu se putu stăpâni și o sărută. După aceea, câinele o duse pe prințesă înapoi la palat.

Dimineața, prințesa le povesti alor săi că a avut un vis foarte ciudat: parcă venise un câine și o dusese în spate la un soldat, care a sărutat-o.

Regina porunci ca, în noaptea următoare, o doamnă de onoare să stea cu prințesa și să nu-și ia ochii de la ea.

A doua noapte, soldatului i se făcu dor de prințesă și-i porunci câinelui să-i-o aducă din nou. Doamna de onoare se luă după câine și văzu unde a intrat. Ea făcu o cruce pe ușă, se înapoie acasă și se culcă liniștită. La întoarcere, după ce o dusese pe prințesă la palat, câinele observă crucea de pe ușă hanului. Si făcu câte o cruce pe ușile tuturor caselor

A detailed illustration of a scene from a story. On the left, a red curtain with gold fleur-de-lis embroidery hangs over a golden ornate chair. A young girl with long, wavy, reddish-brown hair lies asleep on a green cushion, wearing a blue dress with a yellow belt. In the center-right, a woman with short brown hair, wearing a red ruffled collar, a white ruff, and a gold crown, sits on a pink quilted sofa. She is knitting with red thread and holding a small red pouch with gold embroidery. She is looking towards the sleeping girl. The background is plain white.

din oraș. Dimineață, regele și regina se duseră să vadă unde fusese prințesa peste noapte.

Însă oriunde se uitau, vedea numai cruci pe toate ușile. Si atunci își dădură seama că-și pierd timpul de pomană.

A treia noapte, soldatul îndrăgostit până peste urechi de prințesă dori să-o vadă din nou și chemă câinele, poruncindu-i să-i o aducă. Însă regina, care era o femeie isteață, puse într-o punguliță niște hrișcă, i-o prinse fetei la spinare și făcu o găurică în ea, aşa căt să curgă pe drum, când o veni câinele să-o ia pe prințesă. Câinele nu văzu dâra de hrișcă. Dis-de-dimineață, împăratul se luă după ea, și-l găsi pe soldat. Dădu poruncă slugilor să-l bage la închisoare. Temnicerul veni și-i spuse că va fi spânzurat. Bietul soldat se întristă peste măsură la auzul acestei vesti, însă îi păru și mai rău că uitase amnarul acasă.

— Auzi, picioare?! îi strigă el printre zăbrele unui puști care se juca afară. Du-te la han și adu-mi din odaia mea amnarul, și-ai să ai din partea mea un galben.

Când auzi de atâta bănet, băiețandrul alergă cât îl ținură picioarele și aduse amnarul.

Înainte de a fi spânzurat, soldatul rugă să i se îndeplinească ultima dorință: să-și aprindă luleaua și să fumeze.

Regele încuviință. Soldatul scoase amnarul, scăpără de trei ori și, ca din pământ, răsărira căi trei câini uriași. Ei se năpustiră asupra curtenilor, îi înhățără, pe care și cum nimeriră, pe rege, pe regină, cu tot cu sfetnici și judecători, și-i aruncară în înaltul cerului. Când căzură, praf și pulbere se alese din ei.

Lumea adunată în piață îl făcu rege pe soldat. El ceru mâna prințesei și ea primi cu bucurie să fie regină.

Rătușca cea urâtă

Era o minunătie de loc, nu alta! Soarele lumina cu razele sale orbitoare și colora în auriu lanurile încă verzi de ovăz. Fânul fusese strâns în căpițe, iar pe câmp păsea agale pe picioroangele sale roșii o barză. Vorbea singură în egipteană, limbă învățată de la maică-sa. De jur împrejurul ogoarelor și păsunilor se întindeau cât vezi cu ochii păduri dese, presărate pe alocuri cu heleșteie adânci. Nici vorbă, era un loc de toată frumusețea.

Sus, chiar în bătaia soarelui, se ridica un conac vechi de când lumea. Era înconjurat de un sănț adânc, plin cu apă. De la zidurile lui și până la mal creșteau niște brusturi atât de mari și de încâlcită, încât un copil ar fi putut ușor să stea în picioare fără să-l vadă cineva. În hătișul acela era o liniște și o sălbăticie ca în codru, iar în locul cel mai dosit sedea în cuibar, clocindu-și ouăle, o rață. Clocea cam de multișor, încât sărmana de ea obosise de-a binelea sezând aşa nemîscată. Unde mai pui că n-o vizita aproape nimeni, suratele ei preferând să înnoate în apa din sănț, decât să vină la ea în locul acela întunecos să pună țara la cale.

Mai trecu ceva vreme și ouăle au început să crape unul după altul. Boboceii de rață prinseră viață și se ițeau din găoacele lor piuind subțirel „mac-mac!”

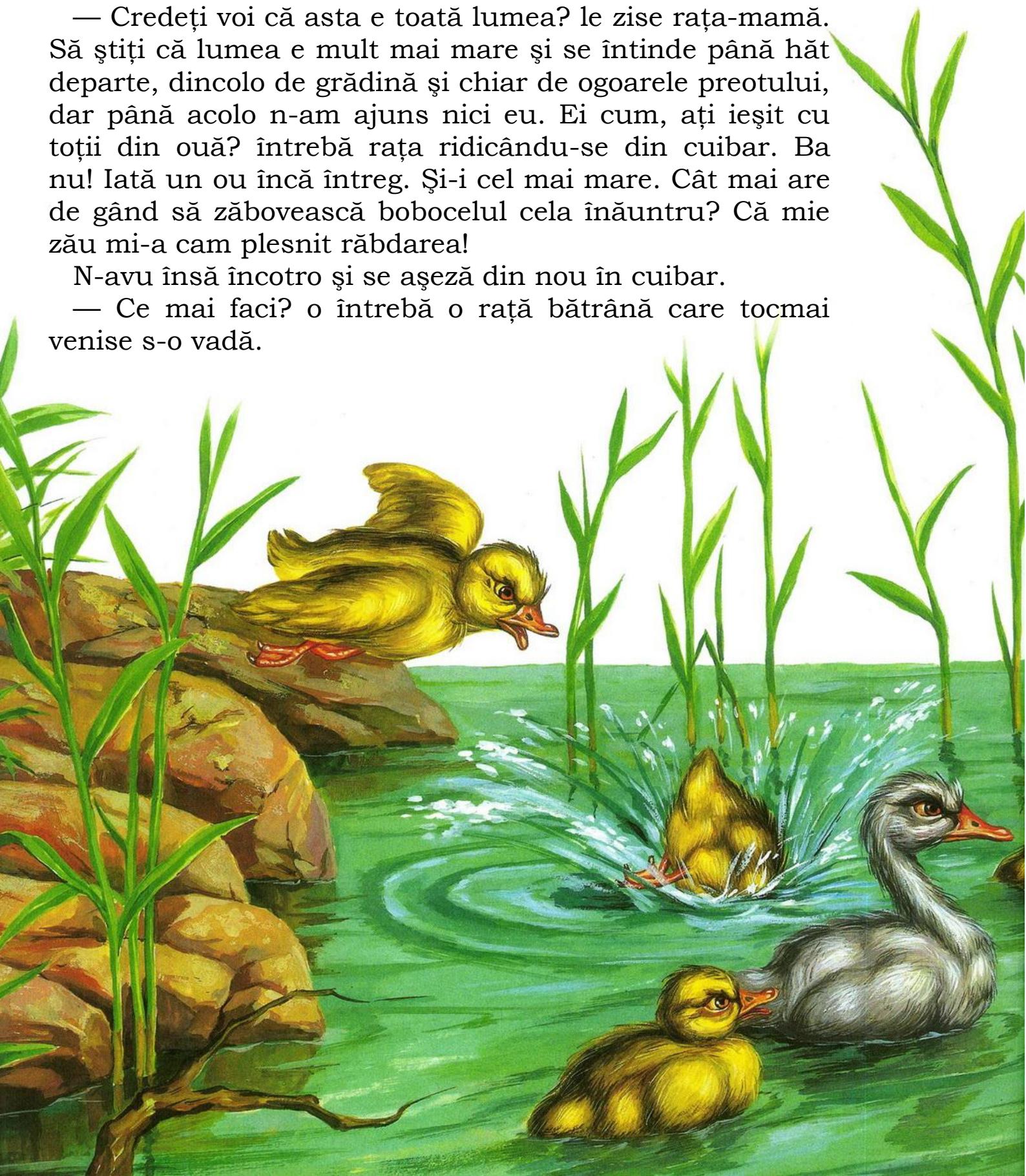
— Mac-mac! le răspunse rața și atunci boboceii începură să măcăie pe întrecute, uitându-se totodată cu mirare la frunzișul verde de deasupra lor. Mama îi lăsă să se uite în voie, căci știa că verdele face bine la ochi.

— Ce mare e lumea! se minunară boboceii, care stătuseră până atunci înghesuiți în găoacele lor strâmte.

— Credeți voi că asta e toată lumea? le zise rața-mamă. Să știți că lumea e mult mai mare și se întinde până hăt departe, dincolo de grădină și chiar de ogoarele preotului, dar până acolo n-am ajuns nici eu. Ei cum, ați ieșit cu toții din ouă? întrebă rața ridicându-se din cuibar. Ba nu! Iată un ou încă întreg. Și-i cel mai mare. Cât mai are de gând să zăbovească bobocelul cela înăuntru? Că mie zău mi-a cam plesnit răbdarea!

N-avu însă încotro și se așeză din nou în cuibar.

— Ce mai faci? o întrebă o rață bătrână care tocmai venise s-o vadă.

— Iaca, mai am un bobocel care nu vrea să iasă din ou, deși i-am pus la clocit pe toți odată, răspunse cloșca. Vezi ce mândrețe de bobei am scos! Seamănă leit cu tatăl lor, iar flușturaticul de el nici n-a catadicsit că să vină să-i vadă.

— Lasă-mă să văd și eu oul cela care nu vrea să crape, zise bătrâna. Te pomenești că-i un ou de curcă. Am pătit-o și eu odată așa cu un pui de curcă și am avut numai necazuri cu el, căci curcile se tem de apă. Nu puteam nicicum să-l bag în baltă. Măcăiam de dădea sufletul din mine, dar ce folos, ședea pironit locului. Ia să mă uit mai bine. Da, negreșit, e un ou de curcă. Lasă-l și tu în voia Domnului și învață-i mai bine pe ceilalți bobei să înoate!

— Nu, am să-l mai clocesc puțin, zise cloșca. I-am clocit atâtă, am să mă mai chinui puțin ca să-i dau viață și lui.

— Dacă n-ai altceva ce face, spuse rața cea bătrână și plecă. În cele din urmă crăpă și oul cel mare și din el se rostogoli un bobocel. Dar ce mare și urât era!

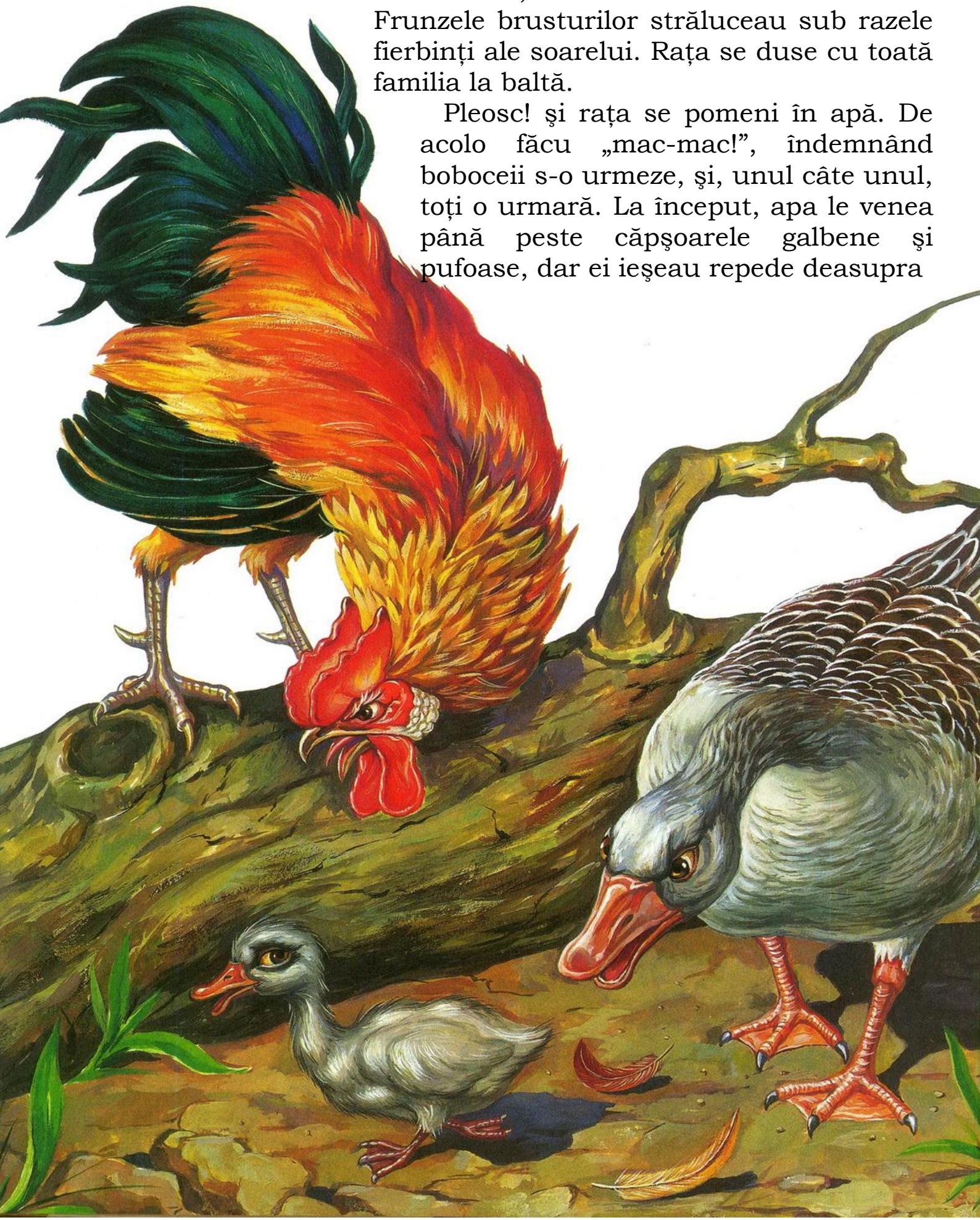
Rața se uită cu luare-aminte la el. Că mare mai e! Cogeamite rățoi. Și nu seamănă deloc cu ceilalți! Să fie totuși un pui de curcă?

Rămâne de văzut. Deși, vrea nu vrea, o să-l bag în apă chiar dacă va trebui să-l împing cu de-a sila.

A doua zi, vremea era la fel de frumoasă. Frunzele brusturilor străluceau sub razele fierbinți ale soarelui. Rața se duse cu toată familia la baltă.

Pleosc! și rața se pomeni în apă. De acolo făcu „mac-mac!”, îndemnând boboceii să-o urmeze, și, unul câte unul, toți o urmară. La început, apa le venea până peste căpșoarele galbene și pufoase, dar ei ieșeau repede deasupra

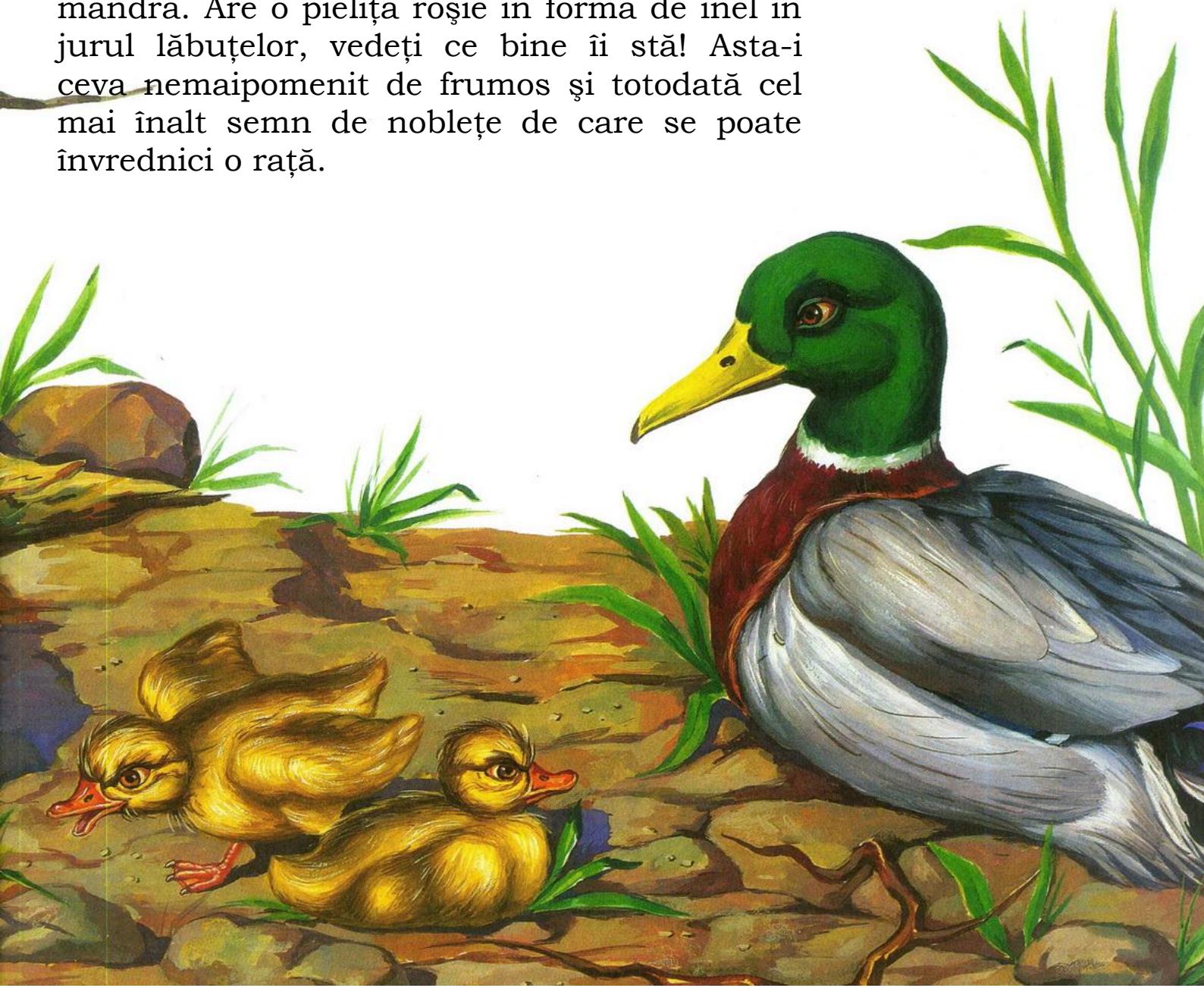

și înotau de minune, lopătând de zor cu piciorușele lor roșii. Bobocelul cel mare, cenușiu și urât nu rămânea în urma celorlalți.

„Nu, nu poate fi pui de curcă, își zise rața în sinea ei. Uite ce bine lopătează cu lăbuțele și ce drept se ține! E copilul meu și, la o adică, dacă te uiți mai bine la el, nici nu e atât de urât!” Mac-mac! își chemă ea bobocei. Hai, mai iute, după mine. O să vă arăt lumea, o să vă duc și în curtea rațelor, numai să vă țineți aproape, ca nu care cumva să vă calce cineva și – principalul – păziți-vă de pisică!

Și aşa ajunseră în curtea rațelor. Acolo însă, ce să vadă? Două familii de rațe se ciondăneau aprig pentru un cap de țipar, pe care până la urmă l-a păpat pisica.

— Vedeti cum e lumea asta! zise cu năduf rața, căci nici ea nu să fi dat în lături să se înfrunte din capul de țipar. Țineți-vă bine pe piciorușe, le spuse ea boboceilor, măcăiți cum se cuvine și aplecați-vă căpșoarele cu respect în fața bătrânei rațe de colo! E rața cea mai de soi de pe aici. E de viță spaniolă, de aceea e atât de grasă și de mândră. Are o pieliță roșie în formă de inel în jurul lăbuțelor, vedeti ce bine îi stă! Asta-i ceva nemaipomenit de frumos și totodată cel mai înalt semn de noblețe de care se poate învrednici o rață.

Se vede de la o poștă că e o rață deosebită și trebuie să fie respectată de toată lumea, orătanii sau oameni. Mac-mac! Și nu vă țineți lăbuțele aşa lipite una de alta! O rătușcă bine-crescută trebuie să-și țină piciorușele mai depărtate, la fel ca mama și tata. Uite-așa! Acum, aplecați-vă căpșoarele și spuneti „mac!”

Cloșca le tot dădea lecții de bună purtare, iar boboceii făceau întocmai cum erau învătați, deși tot nu le-au intrat în voie rațelor vârstnice.

— Na-ți-o bună! Nu eram destule aici, că au venit și astea pe capul nostru. Și bobocul cela uite cât e de mare și de urât. Să-i piară și urma de aici!

Zicând astea, o rață se repezi și-l ciupi pe bobocelul cenușiu de ceafă.

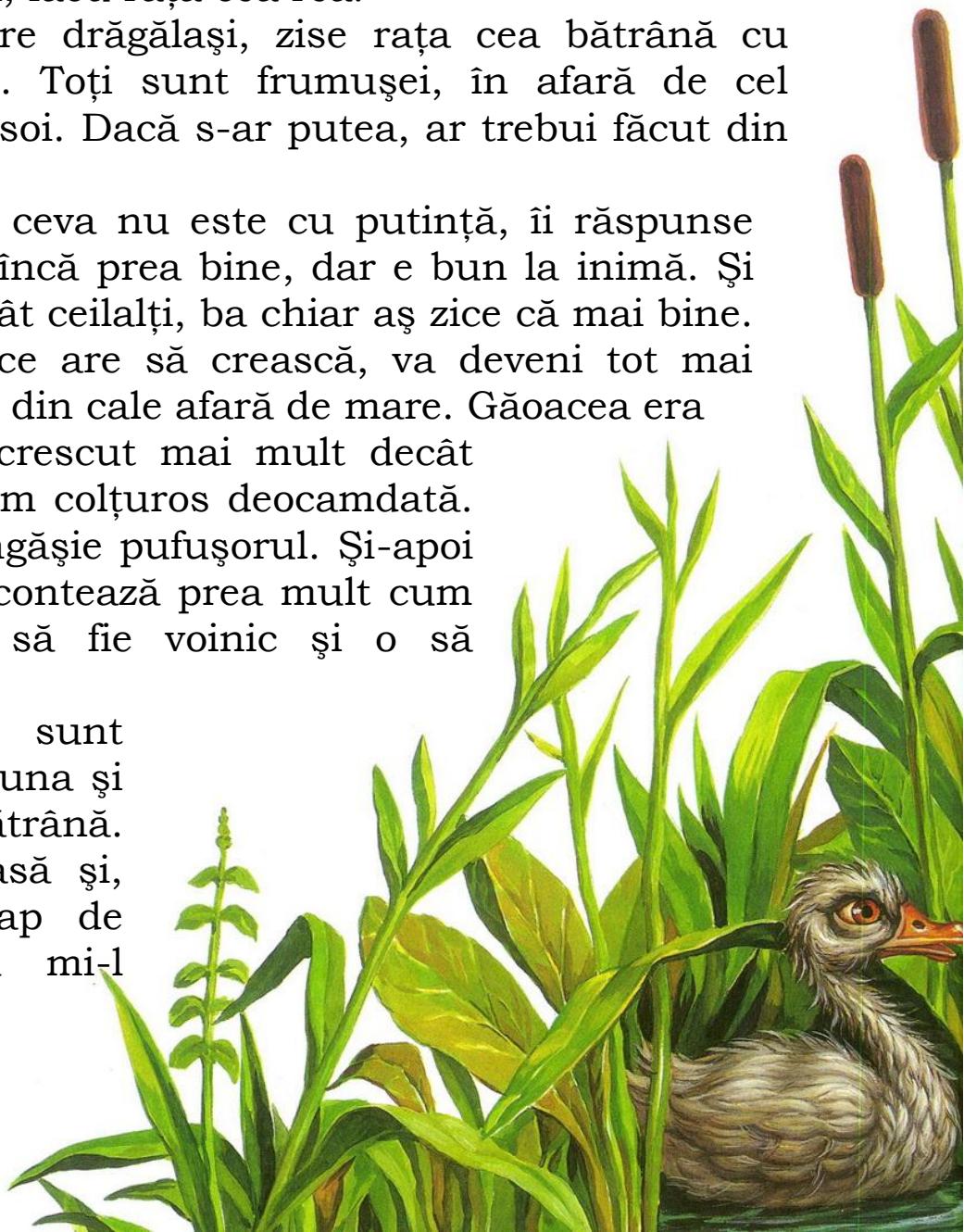
— Lasă-l în pace! zise rața-mamă. Nu îl-a făcut niciun rău!

— Nu mi-a făcut, ai dreptate, dar e atât de mare și de caraghios, că trebuie gonit de aici, făcu rața cea rea.

— Ai niște copii tare drăgălași, zise rața cea bătrână cu pielită roșie la picior. Toți sunt frumușei, în afară de cel cenușiu, care nu-i de soi. Dacă s-ar putea, ar trebui făcut din nou.

— Știți bine că aşa ceva nu este cu putință, îi răspunse rața-mamă. Nu arată încă prea bine, dar e bun la inimă. Și înoată nu mai rău decât ceilalți, ba chiar și zice că mai bine. Cred că, pe măsură ce are să crească, va deveni tot mai arătos, ba nici nu va fi din cale afară de mare. Găoacea era tare strâmtă și el a crescut mai mult decât trebuie, de aceea e cam colțuros deocamdată. Și rața îi netezi cu gingăsie pufușorul. Și-apoi este rățoi, aşa că nu contează prea mult cum arată. Eu zic că o să fie voinic și o să răzbească în viață.

— Ceilalți bobocei sunt tare drăgălași! o ținu una și bună rața cea bătrână. Simțiți-vă aici ca acasă și, dacă găsiți vreun cap de țipar, nu uitați să mi-l aduceți mie.

Și aşa rămase rața cu boboceii în curte, care deveni de atunci casa lor. Numai sărmanul boboc cenușiu, care ieșise ultimul din ou, era ciupit, bătut și batjocorit de rațele din curte, ba chiar și de găini. „E prea mare și pocit din cale afară”, ziceau toate orătăniile, iar cocoșul, care se credea împărat fiindcă avea pinteni la picioare, se năpustea asupra bobocului umflându-și aripile aidoma unor pânze de corabie în care suflă vântul în rafale. Se mai și zborsea pe deasupra, iar creasta i se înroșea ca para focului.

Așa trecu prima zi, dar apoi a fost și mai rău. Toți îl goneau pe bobocel, chiar și frații și surorile îi spuneau cu mânie: „Mânca-te-ar pisica, pocitanie nesuferită!” Iar mamă-sa adăugă cu necaz: „Poate-i mai bine să pleci în lumea largă!” Rațele și găinile îl ciupeau, iar fata care hrănea orătăniile a dat în el cu piciorul.

În cele din urmă, bobocelul n-a mai putut răbda, a străbătut în fugă curtea și a sărit peste gard! Păsărelele speriate au zburat care încotro din tufișuri.

„S-au speriat de mine pentru că sunt urât!” își zise bobocelul și alergă înainte fără să aleagă drumul. Fugi fără oprire până când se pomeni în baltă, unde trăiau rațele sălbatrice. Aici a stat toată noaptea. Obosise și ii era greu pe suflet.

Dimineață, rațele sălbatrice se treziră și, văzând bobocelul, se zgâiră la el.

— Ce fel de arătare mai e și asta? se întrebară.

Bobocelul se răsuci în toate părțile și le salută, cum putu mai bine.

— Tare urât mai ești! spuseră rațele sălbatrice. Dar, la urma urmei, nouă puțin ne pasă, numai să nu-ți treacă prin cap să te înrudești cu noi!

Bietul bobocel! Numai de asta nu-i ardea! Măcar de l-ar lăsa să stea cu ele în stufăriș și să-și stingă setea cu apă sălcie de baltă.

Stătu acolo două zile. După aceea veniră în zbor doi gâscani sălbatici. Ieșiseră de curând din ou și o făceau pe vitejii.

— Ascultă, frățâne! strigă ei. Ești atât de caraghios, încât zău că ne placi! Vrei să zbori cu noi, să fii pasare călătoare? Aici, în apropiere, în altă baltă, sunt niște gâscușite sălbatrice foarte frumușele, toate-s domnișoare și pot spune „ga-ga”! Cu urâtenia ta, chiar c-ai să le dai gata!

Pac! Pac! răsună deodată deasupra băltii, și cei doi gâscani căzură morți în stufăriș; apa se înroși de sânge.

Pac! Pac! se auzi din nou, și un cârd de gâște sălbatrice se ridică din stuf. Și iar răsună impușcături. Era o vânătoare în toată regula! Vânătorii înconjureră balta din toate părțile; unii stăteau cocoțați chiar pe crengile copacilor care se întindeau deasupra apei.

Fumul albăstriu al prafului de pușcă plutea ca un nouaș și se împrăștia deasupra băltii. Ogarii săriră în apă, știobâlc! înaintând prin stufăriș. De spaimă, bietul bobocel era mai mult mort decât viu. Dădu să-și ascundă capul sub apă, când, deodată, chiar în fața lui răsări un caine mare și fioros, cu limba scoasă și ochii lucind de răutate. Se uită la bobocel, rânji arătându-și colții ascuțiți și -pleosc! pleosc! – o luă la goană mai departe.

„Slavă Domnului! oftă bobocelul și-și trase sufletul. Se vede că sunt aşa de urât, încât nici câinele nu vrea să mă mănânce.”

Încremeni în timp ce alicele șuierau zănatice prin stufăriș, iar văzduhul se cutremura de pocnete de armă.

Abia pe la amiază împușcăturile încetară, dar încă multă vreme bobocelul nu îndrăzni să se clintească din loc. După câteva ore de așteptare, își luă inima-n dinti, se ridică, privi cu băgare de seamă în jur și o luă din loc peste câmpuri și lunci. Numai că între timp se stârnise o furtună. Vântul sufla cu atâta putere, încât abia se mai ținea pe picioare.

La căderea nopții ajunse la o cocioabă. Era atât de dărăpanată, încât stătea să cadă, dar, neștiind nici ea singură pe care parte să se răstoarne, rămânea încă în picioare.

Vântul era atât de năprasnic, încât bobocelul se văzu nevoit să se sprijine de cocioabă ca să nu fie luat pe sus. Deodată, observă că uşa cocioabei era ieșită dintr-o țățână și atârna pe o parte, încât ar fi putut să se strecoare cu ușurință pe acolo înăuntru. Așa și făcu.

În cocioabă locuia o babă cu pisica și găina ei. Pisica torcea și își arcuia spinarea, scoțând scânteii când îi frecai în răspăr blănița mătăsoasă. Găina avea piciorușe subțiri și scurte. Făcea niște ouă minunate și băbuța o iubea ca pe o fiică.

Dimineața, l-au zărit pe bobocel în cămară. Pisica a început să pufnească furios, iar găina să cotcodăcească cât o țineau bojocii.

— Cine-i? întrebă baba și se uită în jur. Dar cum avea vederea slabă, i se păru că bobocelul e o rață mare și grasă care se rătăcise.

— Mare noroc pe capul meu! zise ea. Acum o să am și ouă de rață. Numai de n-ar fi rățoi. Ei, dar nu-mi rămâne decât s-o pun la încercare!

Și bobocelul a fost pus la încercare timp de trei săptămâni, dar nici pomeneală de ouă.

Adevărații stăpâni în casă erau pisica și găina, și amândouă spuneau când vorbeau despre sine: „Noi și lumea!” Își închipuiau că jumătate din lume sunt ele, ba mai mult, că sunt jumătatea cea mai bună! Bobocelul îndrăzni să spună că în această privință ar putea fi și alte păreri, dar găina și pisica săriră ca arse.

— Poți să faci ouă? întrebă găina.

— Nu! răspunse bobocelul.

— Atunci ține-ți pliscul!

Iar pisica îl întrebă:

— Poți să-ți arcuiești spinarea, să scoți scânteii și să torci?

— Nu.

— Atunci ține-ți gura când vorbesc alții mai deștepti ca tine!

Bobocelul se ghenui abătut într-un colț. Își aminti deodată de aerul curat de afară, de lumina blândă a soarelui. I se făcu un dor nestăvilit de apă și ar fi vrut tot atunci să sară în baltă și să înoate. Nu se putu stăpâni și ii spuse toate astea găinii.

— Ești în toate mintile? îl întrebă ea. N-ai ce face, de-aia îți vin în cap tot felul de prostii. Fă ouă sau toarce, și atunci ai să vezi cum îți trec aiurelile!

— Dar e aşa de plăcut să plutești pe apă! zise bobocelul. Să te scufunzi și să ajungi cu capul în apă până la fund!

— Ți-ai găsit și tu placere! zise găina. Ai înnebunit de-a binelea! Întreab-o și pe pisică, care-i cea mai înțeleaptă dintre toate pisicile, dacă îi place să înoate sau să se cufunde în apă. Despre mine, nici nu mai vorbesc! Întreab-o, până la urmă, și pe bătrâna noastră, care-i cea mai deșteaptă ființă de pe lume! Și ai să vezi dacă îi place să înoate sau să se bage cu capul în apă până la fund!

— Voi nu mă înțelegeți! oftă bobocelul.

— Dacă nici noi nu te înțelegem, atunci cine oare să te mai înțeleagă?! Nu cumva ai vrea să fii mai deștept decât pisica și

decât stăpâna noastră, ca să nu mai zic de mine? Nu mai îndruga la prostii și mulțumește-i Domnului pentru tot binele ce ți-am făcut! Nu ți-e de ajuns că ai un adăpost, stai la căldurică și, pe deasupra, poți să înveți atâtea lucruri folositoare de la noi.

Dar tu ești un bobocel plin de ifose și n-am ce discuta cu tine! Trebuie să-mi dai crezare, eu îți vreau numai bine, de aceea îți spun totul pe șleau, căci aşa fac prietenii adevărați. Învață să faci ouă sau să torci și să scoți scântei!

— Ba eu cred că am să plec iar în lumea largă, răspunse bobocelul.

— Călătorie sprâncenată! strigă atunci găina scoasă din răbdări.

Și bobocelul plecă. Înotă cât îi pofti inima, se scufundă în apă, dar toți cei din jur continuau să râdă de el, spunând că-i urât rău!

Veni toamna. Frunzele din copaci se îngălbeniră și se uscară; vântul le smulgea și le în vîrtejea prin văzduh. Se făcea tot mai frig. Norii erau grei de atâta grindină și fulgi de zăpadă. Pe gard stătea cocoțat un corb și cronicăne de frig. Brrr! Îngheteai numai auzindu-l! Zile rele ajunsese bietul bobocel!

Într-o seară, pe când soarele tocmai asfințea, de dincolo de pădure apăru un cârd de păsări mari și minunate. Bobocelul nu mai văzuse niciodată păsări aşa de frumoase. Aveau pene albe ca zăpada și gâturi lungi și grațioase. Era un cârd de lebede. Scoțând sunete ascuțite și bătând din aripile lor mari, porniră din luncile înghețate spre țările calde, dincolo de marea albastră. Se înălțără în tării, iar sărmanul bobocel fu cuprins de o neliniște ciudată.

Se răsuci în apă ca un titirez, întinse gâtul și scoase niște sunete atât de neobișnuite, încât se sperie de propriul glas. Nu-și putea lua ochii de la acele păsări minunate și fericite și, când nu le mai zări, se cufundă în apă, ieși din nou la suprafață și multă vreme nu-și putu veni în fire. Nu știa ce fel de păsări sunt acelea, nu știa încotro au zburat, dar se simțea atras de ele mai mult ca de orice altă ființă. Nu le invidia cătuși de puțin: cum și-ar fi putut închipui că va ajunge vreodată atât de frumos?! Bietul bobocel ar fi fost foarte mulțumit dacă măcar rațele l-ar fi primit printre ele și nu l-ar fi alungat.

Veni și iarna cea friguroasă. Bobocelul trebuia să înnoate fără încetare, ca să nu înghețe apa în jurul lui, dar, cu piece noapte, copca în care înota se făcea tot mai mică. Era ger și gheața se tot strângea în jurul lui.

Bobocelul era nevoie să dea mereu din lăbuțe. Până la urmă, obosit peste măsură, nu mai putu să se miște și fu prins între sloiurile de gheață.

În zorii zilei, trecu pe acolo un țăran. Văzu bobocelul înghețat, sparse gheața cu sabotul, luă pasărea și o duse acasă mai mult moartă decât vie, s-o arate nevestei. Acolo, încălzindu-se, bobocelul își veni în fire.

Copiii vrură să se joace cu el, dar bobocelul crezu că vor să-i facă vreun rău. Se zbătu de spaimă și nimeri drept în donița cu lapte, răsturnând-o. Surprinsă, femeia scoase un țipăt, iar bobocelul se sperie și mai tare, sări în putinei cu unt, iar de acolo – în banița cu faină. Vai de capul lui cum arăta!

Femeia se luă cu vătraiul după el, copiii alergau din urma lui, împiedicându-se unul de altul, hohotind și țipând. Bine că ușa era deschisă și bobocelul o zbughi afară, zbură printre tufișuri până căzu sleit de puteri în zăpadă. Zăcu acolo multă vreme, aproape în nesimțire.

Ar fi mult prea trist și dureros să povestim despre toate necazurile și suferințele pe care le-a avut de îndurat bobocelul în acea iarnă geroasă.

Când soarele încălzi din nou pământul cu razele sale blânde, el se afla în baltă, ascuns în stufăriș. Ciocârlile începură iar să cânte. Venise primăvara!

Bobocelul își întinse aripile și simți deodată că ele crescuseră devenind mult mai puternice ca înainte. Își luă zborul și nici nu apucă să se dezmeticească bine, că se pomeni într-o grădină mare, cu meri înfloriți.

Pe marginea lacului creșteau tufe de liliac. Ciocârlile cântau melodios. Ce frumos era aici! Mirosea a primăvară!

Deodată, dintre trestii ieșiră trei lebede albe, minunate. Pluteau atât de lin și de ușor, încât părea că lunecă pe fața apei. Bobocelul recunoscu aceste păsări frumoase și fu cuprins de o tristețe ciudată, răvășitoare.

„Am să mă duc la păsările astăzi mărețe. Probabil că au să mă ciupească până la sânge pentru că sunt aşa de urât și îndrăznesc să mă apropii de ele. Dar nu-mi pasă! Mai bine să mor de loviturile lor decât să mă ciupească rațele și găinile, să-mi dea cu piciorul fata care hrănește păsările sau să sufăr de frig și de foame toată iarna!”

Și se avântă pe apă, lopătând către frumoasele lebede care, văzându-l, fălfăiră din aripi și se îndreptară spre el.

— Dacă aşa mi-i soarta, omorâți-mă! zise bietul boboc și-și plecă resemnat capul deasupra apei, așteptându-și sfârșitul.

Când colo, își văzu oglindit în apa limpede propriul chip. Dar acum nu mai era un bobocel cenușiu și urât; se transformase într-o lebădă albă și frumoasă. După cum se vede, nu contează că vii pe lume într-un cuib de rață, important e ca oul din care ieși să fie de lebădă.

Acum nu-i mai părea rău de toate necazurile și de suferințele îndurate, căci cu atât mai mare era fericirea pe care o încerca. Iar lebedele cele mari pluteau în jurul ei și o mângâiau drăgăstos cu ciocurile lor roșii.

Atunci, în grădină veniră în fugă câțiva copii. Începură să arunce lebedelor firimituri de pâine și boabe de porumb, iar cel mai mic strigă:

— A mai venit una! Una nouă! Ceilalți ii ținură isonul:

— Da, încă una! Una nouă!

Bătând din palme și țopăind de bucurie, copiii alergară acasă să le spună vestea părinților. Apoi se întoarseră aruncând din nou în apă firimituri de pâine și cozonac. Și copiii, și părinții o țineau într-un glas:

— Lebăda care a venit acum e cea mai frumoasă! Este atât de Tânără și de drăgălașă!

Și lebedele cele bătrâne se încinărau în fața ei. Iar lebăda cea Tânără se făstăci cu totul și își ascunse capul sub aripă. Nu știa ce să facă. Era nespus de fericită, dar nu și mândră, căci o făptură cu inima bună este întotdeauna modestă. Își aminti de vremea când toți își băteau joc de ea, iar acum ziceau că e cea mai frumoasă dintre lebede! Chiar și liliacul își apleca spre ea crenguțele plăcut mirositoare, iar soarele zâmbitor răspândea atâta căldură în jur. Lebăda își întinse aripile, își înălța gâtul și spuse înduioșată:

— Pe când eram doar o rătușcă urâtă și nenorocită, nici nu mi-am putut închipui că voi ajunge atât de fericită!

CELE MAI

FRUMOASE POVEȘTI

HANS
CHRISTIAN
ANDERSEN

Crăiasa Zăpezii

(Traducere de Justina Bandol)

Amnarul

(Traducere de Constantin Dragomir)

Rătușca cea urâtă

(Traducere de Justina Bandol)